

Tulas laikas atgal vienas iš "Naujosios Gadynės" reaktorių J. Stilsonas (E. Butkus) pateko kalėjimui už peržengimą prieškarinio Suv. Valstijų įstatymo (dar Pasaulinio karo metais). Tačiau tas įvyko, kuomet sklokininkai panorėjo su bimbiniiais susivienyti; kuomet viršiausias slokininkų vadas Leonas Pruseika pasukė į Bimbos pusę (į tą pusę kurioje jis pirmiau tarnavo), tuomet Stilsonas išėjo prieš Pruseikos kryptį. Ir kaip tik po sklokininkų su bimbistais ginčo liko Stilsonas areštuotas Suv. Valstijų žvalgybos agentų.

Dabar, kad tą judosišką paslaptį užgniaužti, kad neparodyt svetui, jog bolševikas bolševiką išduoda į valdžios žvalgybos nagus, sumanė padaryti "bendrą prantą" del sklokininko išliuosavimo. Gerai, "prontas" liko sudarytas. Jį sudarė patys sklokininkai su bimbiniiais, bet "pronte" sklokininkai ima viršų, bimbiniiai nepasitenkina ir todėl "prontas" pradėjo irt.

Mūsų skaitytojui gal nebus aišku, kodėl komunistai su komunistais nesusitaiko veikt bendrai del savo draugo ir sykiu kankinio paliuosavimo? Juk kaip vieni taip ir kiti yra Maskvos agentai?

Žinoma, kad taip. Bet mūsų bolševikai savy turi ką nors svarbesnio negu patys komunizmas ir dągi tą jų Maskvą. O tas svarbumas pas juos yra \$. Jie nepasidalina kaulu nelyginant rudžiai. Mat, bendras prontas butų gerai del sklokininkų ir del bimbistų. Bet ką darysi su sukolektuotais pinigais? Juk bimbiniiai turi du dienraščius, o sklokininkai tik vieną savaitraštį. Bimbiniiai turi kokį trejetą desėtkų agitatorių, o sklokininkai gal tik vieną desimtą dalį. Kaip dabar pasidalyt su surinktais iš lietuvių visuomenės pinigais?

Bimbiniiai — tarptautinis Darbininkų apsigynimo komitetas ir Amerikos Jungtinių Valstijų komunistų partijos centro biuras del Stilsono išliuosavimo pataria neduot ne vieno cento iki sklokininkai nepaduos pinigų kontrolės į jų rankas. (Žiūrėk "Laisvės" 15-tame numeryje). Gi sklokininkai — Lietuvių Darbininkų Dros Komitetas nenori į bimbinius nę pasižiūrēt, nes jie gerai žino, kad, jeigu bimbiniiai sugriebs Stilsono gelbėjimui fundo kontrolę į savo rankas, tai sklokininkams niekas neliks, ir atbulai. Bet Stilsonas yra sklokininkas ir bimbiniinkų priešas, tai sklokininkai ir teks del jo padirbēt aukų reikalę jo išlaisvinimui, neatsižvelgiant į bimbinių prieštaravimą.

Stilsono įvykis lyginasi Tamo Mooney, Scottsboro negrų ir šiaurinės Lietuvos nuo sausros nukentėjusių lietuvių įvykiams. Ypatinai bolševikai daug darbavosi del šiaurinės Lietuvos del

No. 4-tas

Telefonas Dial 5-1094

WORCESTER, MASS., 25-tą SAUSIO (JAN.) 1936 M.

Kaina 5 Centai

VOL. XIX

PENKIOS PAIEGOS LAIKYS BENDRĄ FRONTĄ PRIEŠ MUSSOLINIŲ IR HITLERIŲ

Ženeva, Šveicarijoje, sausio 22. — Anglų užrubežinių Reikalų Sekretorius Antanas Eden viešai pateikė pranešimą Tautų Lygos komiteto susirinkimui, kad Anglija turi padarius Saviarpių apsigynimo paktą su Prancuzija, Turkija, Grekija ir Jugoslavija. Tas tų valstybių paktas reiškia tą, jeigu italai, matydami, kad jų Afrikos ekspedicija neįvykdoma ir užtai norėtų atkeršyti Anglijai, tai jai ateis į talką Prancuzija, Turkija, Grekija ir Jugoslavija. Tas reiškia, kad jei bile viena iš čia suminėtu

valstybių butų puolama, tai visos penkios valstybės puls sykiu užpuoliką ir jį sulups. Mussolinis ir Hitleris matydami tokią santarvę po savo akimis, be abejonės, kad neriasi iš kailio.

Dar daugiau, Tautų Lygos komitetas iš aštuoniolikos narių, pradėjo svarstyti įvairias, o ypatinai aliejaus sankcijas, kad kuo daugiau suvaržius italų kariškus pasimojimus link Etiopijos. Vienok kaip Anglija taip ir Prancuzija nuo saurankiško veikimo prieš Italiją atsisako, bet pasiduoda Tautų Lygos tarimams ir iniciativoms.

DANCIGAS PAVOJUJE

Ženeva, Šveicarijoje. — Dancigas po Pasaulinio karo metų Sąjungininkų buvo iš vokiečių atimtas ir paliktas kaip laisvas miestas po Tautų Lygos priežiūra. Tačiau vokiečiams atsigavus, nori miestą iš Tautų Lygos pasisavinti, nesiskaitant su jokiais statutais ir tautų mažumomis — lenkais.

Lenkai persigandę kreipėsi į Britaniją ir abelnai į Tautų Lygą, kad ji tartų žodį tame klausime.

Britų Sekretorius Anthony Eden smarkiai užprotestavo prieš Vokietiją už jos lauzymą padarytų sutarčių. Tą jo protestą parėmė Prancuzija, Rusija, Turkija ir Portugalija. Rusijos komisaras Litvinovas pastebėjo Tautų Lygos nariams, kad bile tarptautinė sutartis turi but pildoma, ir jei nusileidimas bus padarytas vienam, tai prie teisybės geruoju nebus prieita.

Sausros nukentėjusių lietuvių "sušelpimo", kuriam tikslui jie surinko virš 4,000 dolerių. O ar gavo tuos pinigus tie žmonės, del kurių jie buvo rinkti? Žinoma kad ne. Tuos pinigus bolševikai sunaudojo savo politinei agitacijai, sudėjo juos į taip jų vadinamą prieš fašistinį fundą savosios spaudos palaikymui. Taip bus ir su Stilsono fundu jei tik bimbiniams tą fundą pasisektų sudaryt. Kiek tektų Stilsono išlaisvinimui tuo tarpu sunku pasakyti, bet kad tie surinkti iš lietuvių visuomenės pinigai gulės bolševikų kišeniuose, tai jau aiškinti nereikia.

Prancuzijos Premieras Laval Rezinavo

Paryžius, sausio 22. — Veik laike 4 metų nuo parlijamento narių išrinkimui jau vienuoliktas premieras rezinavo. Šiandien Prezidentas Lebrun suka galvą, kad surast tinkamą žmogų, kuris galėtų užimt premiero vietą ir sudaryt naują ministerių kabinetą.

Manoma, kad šis kabinetas bus sudarytas iš radikalų, į kurių Lavalio jau nebežadama kviest. Gi ministerių premieru busias pakviestas moderninių radikalų socialistas, Albertas Sarraut. Sakoma, jog yra dedama pastangu, kad sudaryt šį kabinetą pastovesniu, o kad tai padaryt busią kviečiami įvairių grupių žmones.

Italai Giriasi Savo Pergalėmis ant Etiopiečių

Rymas, sausio 22. — Italų oficialis biuletinas skelbia didelius pasisekimus Afrikos kare. Nuo paskyrimo maršalo Pietro Badoglio, karo reikalai pasviro į gerąją pusę: keliai baigiami taisyti, maisto punktai įrengiami arti fronto linijos, o patys etiopiečiai jau nuvyti už šimto mylių.

Dabartinis italų pasirengimas Etiopijos žemėj jau kaip ir užbaigtas, todėl netrukus bus pradėtas visuotinis antpuolis, kad sulaužyt svarbesnes etiopiečių apsigynimo linijas.

Addis Ababa, sausio 22. — Etiopų kariuomenės vadas Ras Desta Demtu pareiškė, kad jis savo buvainę krausto į Sidamo kalnus, kur tikisi italų tankai ir trokai jo

nepasieksią. Jis nenuginčina italų spaudimo, tačiau pastebi, kad etiopiečiai Noghelli strategišką vietą dar laiko savo rankose. Jis bauriasi italų barbarizmu, kurie, netik kad žudo moteris ir mažus vaikus, tačiau ir neapsilenkia ir su Raudonojo Kryžiaus patarnautojais. Etiopijos vyriausybė paskutinėmis dienomis šaukia daugiau atsarginių į karb frontą, kad sulaikyt bei išvyt užpuolikus iš savosios teritorijos.

Veteranų Bilius ant Prezidento Deskos

Washington, sausio 22. — Pasaulinio karo veteranų bilius, kuris atstovų buto ir senato liko nubalsuotas, dabar jau yra padėtas ant prezidento deskos del pasirašymo. Prezidentui pasirašius tą bilį Suv. Valstijų iždinė turės Pasaulinio karo veteranams išduot 3,500,000 liudijimų (certifikatų) tuojau išmokamų. Iždinė liudijimus pavaduos 50 dolerių bondsais, kurie bus išmokami nuo birželio 15-šiu metų bile pašte arba vietose, kurias išdo sekretorius nuskirs. Abeln veteranų liudijimų vertė bus \$960. Bet jei kurie veteranai tų certifikatų tuojau nereikalauja, galės juos palikt valdžios iždan kaip įdelius nuo birželio 15-tos, 1936 metų iki birželio 15-tos, 1945 metų ir už paliktus certifikatus gaus 3 nuosimčius palukanų kas meta. Tačiau sakysime, jeigu bondsai bus iškeisti prieš birželio 15-tą, 1937 metų tai negalės gaut jokių palukanų.

Lietuvos Maištininkai Nubausti Visam Amžiui Kalėti

Kaunas, sausio 22. — Šiomis dienomis Lietuvos teismas nubaudė 3 sukilėlius iki gyvos galvos kalėjimui. Tie sukiliai, kurių angliškoji spauda neįvardina, buvo pasiryžę paliuosuot Voldemarą iš kalėjimo, ir paskui pastatyt jį valstybės priešaky. Tačiau sukilimas nepavyko, ir sukilėliai buvo suimti.

Kaip žinoma, Voldemaras Pasaulinio karo mete buvo vienas iš kovotojų už Lietuvos nepriklausomybę. Tačiau birželio 7, 1935 metais jis buvo sušuktas suokalbyje del užgrobimo valdžios į savo rankas.

Kiti keturi asmenis už rengimąsi pabėgt iš kalėjimo taipgi gavo nuo 8-nių iki 15 metų kalėjimo.

Televizijos Setas už \$200 Dolerių

New York, — "World-Telegram" praneša, kad Radio Corporation of America greitu laiku paleis pardavimam televizijos setus už \$200. Manoma, kad televizija bus gera biznio propozicija.

ANGLIJOS KARALIUM PASKELBTAS EDVARDAS VIII

Londonas, sausio 21. — Šiomis dienomis Valijos princas Edvardas Albertas tapo paskelbtas nauju Anglijos karalium Edvardu VIII. Naujam karaliui ištikimumą prisiekė ministerių kabineto nariai, lordų rūmai, parlamentas, kariuomenė ir laivynas. Tas įvykdyta su įvairiomis senovės laikų ceremonijomis.

Mirusio karaliaus palaikai iš Sandringham rumų nukelti į nedidelę anglų bažnyčią. Iš ten bus paimti Londonan ir išstatyti Westminsterio bažnyčioj. Karaliaus laidotuves įvyks antradienį, sausio 28 d. Bus palaidotas St. George koplyčioje, Windsore.

Naujasis karalius daug kuo skiriasi nuo mirusiojo savo tėvo karaliaus Jurgio V. Miręs karalius buvo ramus bud o, pasiaukojęs daugiau savo šeimynai, negu valstybės reikalams. Jis griežtai laikėsi monarkiškios konstitucijos, kurią Britanijos valdovai suvaržyti. Kitados jis buvo viešai pareiškęs, kad jis, tiesa, karaliauja, bet ne valdo. Jo vadovavimas, kaip anglai sako, buvo "atvira knyga". Iš jaunatvės pratinosi buti

jurininku ir iki mirties pasiliko jurininko dvasia. Draugavosi tik su sau artimos kilmės asmenimis.

Kas kita yra naujas karalius Edvardas VIII. Jis judrus, sportininkas, be palinkimo, kad sukurus šeimynišką gyvenimą. Jis neturi glaudžių santykių su aukštos kilmės asmenimis. Dažnai santykiavo su paprastais žmonėmis, kurie visuomenėi nę nežinomi. Su valstybės vyrais jis neturi artimumo. Ministerių kabineto nariai jam yra svetimai, neturi artimos pažinties net su premjeru Baldwinu. Anais metais tas pat Baldwinas buvo padaręs jam priekaištų, kai naujas karalius linko užmegsti drauginę ryšius su vokiečiais. Tada princas naiviai atsakė: "Aš spėjau, kad vyriausybė nori buti drauginga su visais".

Dabai Edvardui užėjus sostą atsirado daug piršlių, kurie karalių norėtų apvezdinti. Jam persą 3 Grekijos kunigaikštystes, vieną olandietę ir dar daug kitų, tačiau atrodo, kad Edvardas daugiau linkęs viengungium but negu kad piršlių pagundai pasiduot.

New York, N. Y. — Kontinentines valstijas užpuolė smarkus šaltis, nuo kurio mirė daug žmonių, įvyko daug nelaimių ir suteikė daug kentėjimų žmonėms ir gyvuliams.

Lietuvos Gandras Nuskrido Apie 10.000 Kilometrų

Šiomis dienomis Vytauto Didžiojo universiteto profesorius T. Ivanauskas gavo iš Afrikos du pranešimus, kad tenai rasti negyvi du Lietuvos gandrai, kurių vienas nuskrides arti 10,000 kilometrų. Šių gandrų istorija yra tokia:

1935 m. birželio mėnesio pabaigoj Seinų apskr., Kapčiamiesčio valsč., Pabudaviečio kaime paukščių žieduotojas Krajauskas apžiedavo keletą baltų gandrų. Vienam jaunam garniukai lizde jis ant kojos užmovė aliuminijaus žiedą B. 1847.

Praėjus nepilniems penkiems mėnesiams, tas gandras buvo rastas negyvas Pietų Afrikoje, Johansburgo miesto apylinkėse. Nuo žiedavimo vietos tasai gandras nuskrido apie 9300 kilometrų. Apie šį gandrą parašė anglų laikraštis The Friend, išleistas Bloefonteno mieste. Antras Lietuvos gandras nuskrido dar toliau už pirmąjį. Jis 1930 m. liepos mėn. buvo apžieduotas Alytaus aps., Užulalų kaime. Šį gandrą apžiedavo Petras Dumbliauskas. Pernai lapkričio mėn. tas gandras rastas negyvas Pietų Afrikoje, Maserų miesto apylinkėse. Tai keli šimtai kilometrų į pietus nuo Johanesburgo, kur buvo rastas pirmasis gandras.

kes toumo skridimo rekordą iš visų kitų Lietuvos paukščių, nes jis nuo žiedavimo vietos nuskrido apie 10,000 kilometrų. Tasai paukštis šešias vasaras skrido į Europą ir atgal, nuskrido apie 100,000 kilometrų. Tai tikrai retas atsitikimas, kokio iki šiol Vytauto Didž. universiteto gamtos muziejus dar nebuvo užregistravęs.

SLA. Pildomosios Tarybos Nominacijų Galutini Daviniai

Daugiausiai balsų gavusieji veikėjai, imant po tris kandidatus į kiekvieną urėdą, yra sekami:

Prezidento Urėdai:	
Bagočius	3,168
Rasteris	1,803
Tareila	47
Vice-Prezidento Urėdai:	
Mažukna	2,637
Šalna	2,058
Mikalauskas	76
Sekretoriaus Urėdai:	
Vinikas	3,416
Jurgeliutė	1,508
Miliauskas	67
Iždininko Urėdai:	
Gugis	2,700
Lopatto	2,065
Trečiokas	85
Iždo Globėjų Urėdai:	
Mockus	2,920
Mikužius	2,536
Zalatorius	1,812
Miliauskas	1,661
Raginskas	139
Valaitis	75
Daktaro Kvotėjo Urėdai:	
Stanislovaitis	2,935
Naikelis	1,518
Graičiūnas	261

Šis baltasis gandras yra pasie-

LIETUVIAI AMERIKOJ

Baltimore, Md.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PAMINĖJIMAS

Lietuviai iš visų rytinių šios šalies dalių susijungė su apie penkionka tukstančių Baltimorės lietuvių, sekmadienį, vasario 16-tą dieną, tikslu paminėti Lietuvos Nepriklausomybės 18 metų sukaktuvės. Paminėjimo iškilmes įvyks Auditorium Theatre, 2:30 valandą po pietų.

Gubernatorius Harry W. Nice, kurs buvo įgautas per legislaturės rezoluciją, formaliskai paskirs dieną Lietuvos nepriklausomybės paminėjimui. Kadangi Maryland valstija bus pirmoji pripažinti šią šventę, tai paminėjimas turės didelę reikšmę šioje šalyje. Iškilmės įvyks vadovaujant Baltimorės Lietuvių Tarybai, Auditorium Theatre ir Lietuvos svetainėje, Hollins and Parkin gatvių. Tarybon įeina sekancios organizacijos: Lietuvos Didžiojo kunigaikščio kęstučio Draugija, Didžiojo kunigaikščio Mindaugo Draugija, S.L.A. 64-ta kuopa, Lietuvių moterų klubas, Lietuvių Piliečių klubas, Lietuvių Moterų Politinio klubas, Lietuvių Chorių draugija, Pirmas Lietuvių Republikonų klubas, Lietuvių Demokratų klubas ir Lietuvių Biznierių ir Profesionalų klubas.

Garbės svečias bus neseniai paskirtas Lietuvos Ministeris Jungtinėms Valstijoms, Povilas Zadeikis. Delegacija, susidedanti iš vietinių veikėjų, gubernatoriaus Nice ir naujo Howard W. Jackson susitikus svečia "Mount Royal" stotyje 2:14 valandą po pietų ir palydės jį į Auditorium Theatre. Programa teatre bus labai įdomi, gi Chorių Draugija ir daug žymių lietuvių dainininkų iš kity miestų išpildys ją.

Aštuntą valandą vakaro, atstovas Povilas Zadeikis pasakys prakalbą laike pokylio, kurs įvyks Lietuvių svetainėje. Kiti kalbėtojai bus: teisejas Vincas F. Laukaitis, p. P. Jaras, Dr. Juozas C. Kaluska, p. Juozas Tyšliava, "Vienybės" redaktorius.

Baltimore ir Ohio gelžkelis sius specialj traukinį iš New Yorko miesto per Jersey City, Newark ir kity punktų šioje dienoje. Pabaigos savaitės bilieto kaina yra \$3.50 į ten ir atgal ir bilietai gali buti perkami iš veik visų miestų rytuose.

Tie, kurie ketina atvykti į Baltimore automobiliais, malonėkite parašyti šiuo adresu: Judge William F. Laukaitis, Traffic Court, Baltimore Maryland. Jisai prišius oficiališką ženklą prilipdyt prie automobilio lango.

Philadelphia, Pa.

NUMATOMA STATYTI NAUJĄ AIRPORTĄ

Pagal numatytą reikalą turėti Philadelphiajios mieste naują ir didelį airportą, jau pradeda veikt tam skirtos komisijos. Vieta jau aprinkta prie Island kelio ir Tunicum alėjos. Vieta žema nelygi, ims laiko kol sulygis, nekurias įdabuų vietas turės pripilti šešių pėdų gilumo. Į komisiją įeina sekancios ypatos: David E. Triester, prezidentas Suvienytų Biznio Asociacijų; Donald L. Scott ir William A. Decker. Darbas turi buti padarytas ligi šio mėto birželio mėnesio. Numatoma, kad gaus 10,000 darbininkų darbą ir atlyginimą pinigų sumos jau paskirta iš \$4,250,000. Darbas turi buti taip greitai padarytas, kad toji vieta jau būtų galima naudoti del Demokratų partijos suvažiavimo ir S. V. prezidento nominacijų. Darbas bus varomas pilnu tempu.

Tai, bus gražiausia Philadelphiajios miesto oro stotis, kokios lig šiol dar niekas neturėjo. "Balandėlis"

Biznierių Atydai

Jei norit dar gaut kalendorių del kalėdinių dovanų savo kostumeriams, tai užsisakykit šiandien, kalendoriai bus į laiką padaryti. Kreipkitės Amerikos Lietuivio ofisan, 14 Vernon gatvės.

Brooklyn, N. Y.

VALSTYBĖS TEATRO PAMINĖJIMAS

Sausio 12-tą d., 1936 metais, Ukrainų salėje, Brooklyn, N. Y., Lietuvių Meno Teatras surengė 15 metų Lietuvos Valstybės Teatros sukaktuvių paminėjimą. Salė buvo pilnutėie žmonių. Tai buvo rimčiausia ir gražiausia Brooklyn ir apielinkės publika. Vakaro vedėjas, L. M. naris stud. V. Trainaitis, atidarė paminėjimo programą, pakviesdamas kalbėti kompozitorių J. Žilevičių iš New Jersey. Šis uolus muzikas, kuris tuo laikų kada Lietuvos Valstybės Teatras kurėsi, buvo Lietuvoje ir pats tam daug prisidėjo savo darbu, gražiai apibudino kurimosi pradžią ir t.t. Sekantis kalbėtojas Liet. Gen. Konsulas P. Daužvardis pažymėjo teatro, vaidilių reikšmę. Gražiai atsiliepia apie L. Meno Teatrą, jo veikimą, linkėdamas gražios jam ateities. Vėliau kalbėjo žymus literatas, kun. A. Miliukas apie pirmuosius vaidinimus ir vaidius čia Amerikoje. L. M. T. darbštus narys A. Alekna sveikina taip skaitingai, atsilankiusius tautiečius ir perskaito sveikintuo laišką gautą iš Lietuvos Valstybės Teatros, kuriame labai draugiškai išreikšta gražūs linkėjimai L. Meno Teatrui; džiaugsmas — kad ir užjurio brolių tarpe lieka paminėtos tos garbių sukaktuvės.

Po kalbų sekė vaidinimas patriotingos P. Gruodžio 3 veiksmų su prologu dramos "Lietuviai, Pabuskite". Prologa scenoje atvaizduoja didžiulį ant drobės nutapytas paveikslas: Lenkų aras pagrobęs savo aštriais nagais laiko Vilnijos kraštą... Iluminacija priduooda vaizdingumo. Paveikslą nutapė A. Alekna. Patj prologą gražiai išpildė poetas J Tyšliava — kaip Tautos balsas.

Dramą vaidino šie L. M. Teatro vaidilos: S. Balkunienė, E. Bartkevičiūtė, V. Bukšnaitis, V. Raudonaitis, A. Alekna, Viktor. Raudonaitis. Dirbta buvo daug — atlikta puikiai. Po kelius sykius vaidinimas pertraukiamas visų lig banguojančių jurų — rankų plojimu. Pats veikalas taip gyvai atliktas, sujudino žiurėtojus. Ne vienam su blizgo ašara: tai gailėsio, tai džiaugsmo. Kadangi veikalas vaizdavo lietuvių Vilniečių kančias lenkų priespaudoje — tad rodos kiekvieno krutinėje nuo jauniausio iki žilagalvio senelio, suliepsnojo užuojauta Vilniaus broliams ir kerštas prieš jo priespaudėjus. Ne vienas jaunulio pasakė: "Taip paveikė į mane... jei čia būtų pasimaišęs lenkas, tuoj bučiau jam sprandą nusiukęs!"

Senesnieji, visuomenės veikėjai, daug dirbę lietuviybės liko giliai sujaudinti — kaip menė išsireiškė: jiems priminė jų pergyvenimus, kančias už spaudą, laisvę, lietuvišką žodį ir panašiai.

Drama, "Lietuviai, Pabuskite", dar pirmą sykį buvo statoma Amerikoje, bet jau išpildė paties autoriaus troškimą: kad šis veikalas keltų ir ugdytų vilnų tėvynės ir pavergtų Vilniaus meilę ir ilgėsį. Programa baigta šokiais ir žaidimais. Šokių mete buvo "skrajojantias paštas", už daugiausia gautų laišku laimėjo pryzus: B. Sakalauskaitė, E. Bartkevičiūtė, E. Jokubauskaitė ir A. Bagdonas. E. B.

Philadelphia, Pa.

16-TO VASARIO MINĖJIMAS Šiomet Philadelphiajioje Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo šventė — 16-ta vasario bus minima tą pačią dieną, tai yra sekmadienį, šv. Andriejaus arklėj, 1123 Lemon g-vės. Programa to minėjimo bus tokia: pradžioje, nuo pusės po septynių iki devintós valandos vakare bus atliktamas tai iškilmei koncertas, ir trumputės, tinkamos tam vakarui prakalbėlės. Po to, tai yra, nuo 9-tos valandos iki 12-tos griežš puiki muzika, bus šokiai ir balius.

NAUJA BUVAINE

Gerb. Pranas Pukas, Krikiščionių Veikėjų Sąryšio pirmininkas apleido poitbrižiečius, paskiausiu laiku persikraustė gyventi tarp andriejiečių, po antrašu: 609 N. 12th St., Phila., Pa. Tai dabar, reikale kokio nors veikimo reikia kreiptis į jo naują buvainę.

Prie progos manau bus ne pro šalį pažymėti ir tą, kad Pranas Pukas nors tuo tarpu dar naujojoj vietoj ir nėra atidaręs krautuvės, bet neveidint to, jis kaip ir pirmiau, pardavinėja ir taiso laikrodžius, laikrodėlius, žiedus, auskarus ir kitokius brangius papuošalus. K. V.

Philadelphia, Pa.

LIETUVIŲ TAUTIŠKO PASELPIŅIO KLIUBO EIGA

Lietuvių Tautiškas pašelpinis klubas (928 E. Moyamensing Ave.) geriausiai veikia.

Sausio 12-tą dieną, šiu metų, metiniam susirinkime po išdavimo metinio raporto pasirodė viskas tvarkingai vedama. Tas viskas priklauso nuo sąžiningos klubo vadovybės. Klubas siekia 790 narius. Mėnesinė duoklė 50c. Daug narių, kurie priklauso į daugiau negu į vieną skyrių, turi mokėt po 50 centų į kiekvieną skyrių. Ligonis susirgęs gauna pašalpą nuo tiek skyrių į kiek skyrių jis moka mėnesines duokles. Po mirtinės taippat moka pagal skyrius. Ligoje esant klubas moka \$6.00 į savaitę nuo kiekvieno skyriaus, taip ir mirus nariui (kuris pilnai užsilaike) moka nuo kiekvieno skyriaus po \$150. pomirtinės.

Todel visi, kurie nori prigulėti į šį klubą, nelaimei esant — sirgimo mete gaus pašalpą.

Klubas savo metiniam susirinkime vienbalsiai nutarė priimti į savo tarpą sveikus jaunulius — vyrus nuo 18 iki 25 metų amžiaus veltui. Užtai jaunimui dabar yra gera proga pasinaudoti. Klubu svetainė atdara sekmadienio vakarais del pasilinksminimo ir šokių.

KLIUBO VALDYBA 1936 METAMS

Buvusio pirmininko Juozo Žeko išrinktas naujas, Petras Zeleckas, protokolų rašt. — Jurgis Bekeris, (antrašas 1521 E. Moyamensing Ave.), Vice-pirm. — Antanas Jankauskas, ir J. Aleksėjus; Finansų rašt. — J. Bagdonas; kasierium — Jonas Lesutis; namo gasp. — K. Geležiunas.

Klubu susirinkimai nustatyta du sykių į mėnesį, pirmas, antrame sekmadienį kas mėnesio, antrą valandą po piet, ir trečią savaitę kiekvieno mėnesio, trečiadienį, 8-tą val. vakare. Klubo antrašas, 928 E. Moyamensing Ave., Phila., Pa. Klubas pereiną metą turto daaugo \$1,475.60, minėta suma liko nuo išmokėjimo visų išlaidų, kurių randasi klubo eigoj. Klubas labai gerai gyvuoja, ir nėra baimės prie jo prigulėti.

K. J. Dryža

Baltimore, Md.

ATSAKYMAS "KRIAUCIUI"

"Keleivio" n-ry 1, š. m. kokis ten slapukas, pasivadinęs "Kriaucius" kiek prisiminęs apie E. Butkus prakalbą, sakytą gruodžio 4 d., tuojau užkliu-va už P. Jaro kaip sau nekošer- no asmens ir valiai perti jam kaili. Mat tam slapukui, kuris Jaru yra labai gerai pažistamas, nepatiko Jaro paklausimas E. Butkui "Ka darbininkai turi daryti, kad prrašalinti diktaturą iš Amalgameitų Unijos". "Kriaucius" sakosi nesuprantas kur ir kaip Jaras matė amalgameitų unijoj diktaturą ir deklaruoja šiaip, sako: "Juk mes einame į susirinkimus ir patys išsirenkame vadovus, pagaliaus esti visos unijos suvažiavimai. Dirbtuvėse renkama pirmininkai ir t.t. Taigi kur-gi čia gali buti diktaturą?"

Taip, drauguti, netik Tamsta vienas, bet ir visi kiti kurie vienokiu ar kitokiu būdu bando vykdyti diktaturą, nesupranta kaip ją mato eiliniai nariai. Tiesa, kad mes einame į susirinkimus ir patys išsirenkame "vadovus", bet ar tie pačių darbininkų išrinkti "vadovai" klausoj balso? Pasakyk, drauguti, ar tie darbininkų išrinkti "vadovai" nors kartą išklausė balsų, kurie tuos vadovus išrinko? Ir ką tai reiškia tų ponų susirinkimuose pasakymas. Jie sako: "ar jums patinka ar ne, taip bus kaip mes darome, o ne kaip jus norite?" Ar tai nediktatoriškai atsakoma į tų darbininkų reikalavimus, kurie tuos

PRAŠOM I TALKA

Visus savo skaitytojus ir bendradarbius užprašome į talką del išplatavimo Amerikos Lietuivio. Mes neišgalim samdyt žmogų, kuris važinėty po lietuvių kolonijas ir rinkty Amerikos Lietuviui skaitytojus, bet mes išgalim į kiekvieno lietuivio namus pasiųst uždyką porą Amerikos Lietuivio numerių del pamatymo. O kad tai padaryt, mums reikia adresu ty lietuvių kurie dar neskaityt Amerikos Lietuivio.

Todel prašome visus savo skaitytojus ateit mums į talką. Mes prašome jus prišiušt mums NAUJŲ ADRESŲ, o gavę adresu, pasiūsim po keletą pavyzdinių Amerikos Lietuivio numerių pamatymui.

Už jusų pasidarbavimą tariame širdingai ačiui. O su pabaiga šio mėnesio jau turėsim 1936 metų sieninius kalendorius g a t a v u s, kuriuos gaus dovanai kiekvienas mūsų skaitytojas.

Amerikos Lietuivio Adm.

"vadus" išrinko? Ar jus, "vadovai" ne prieš darbininkų norą ir sutikimą liuosai leidote darbavims numušti net iki 50 centų už švarko pasiuvimą? Ir ar ne tų pačių darbininkų išrinkti "vadovai" galdino darbininkus, kurie nenorėjo pasiduoti jusų diktaturai, sakydami, "jeigu jus nesutiksitate dirbti už pigiau, darbas bus išsiųstas iš Baltimorės į kitus miestus ir jus vaikščiosite gatvėmis be darbo?" Ar-gi E. Butkus atsakydamas į Jaro klausimą nepasakė "verskite vadus organizuoti neorganizuotus darbininkus, tada tie vadai neturės laiko pataikauti darbdavims?"

Toliau, "Kriaucius" bardo nurodyti, kad pereiną vasarą per sustojimą dirbt gavo algų pakilimą. Da prieš darbų sustojimą, kai kurie vadai rengė tik žaidimus su darbininkais; darbininkai reikalavo pakilimo algų nuo 12 iki 18-kos nuosėdėjų, o ką jie gavo? Nuo 10 iki 15 centų ant žiupono. Pasakyk, drauguti, ar nors vienas iš tų skyrių darbininkai gavo pakilimą algų nors pusę to, kai prieš sustojimą darbų buvo algos nurosta? Pasakyk, drauguti, ar ne tie darbininkų išrinkti "vadovai" diktatoriškai paneigja darbininkų reikalavimus, kad darant sutartis su darbdaviais būtų panaikinta viršvalaikio darbas, o jeigu kur luty butines reikalas dirbti viršvalaikį, tai kad į sutartį būtų įrašyta kad už viršvalaikį laikas ir pusė, ir kotel padaryta sutartis su darbdaviais nebuvo darbininkams perskaityta viešai, o tik žodžiu paviršutiniai apasakota? O tai buvo padaryta del to, kad darbininkai nesužinotų kokj jungta vadai jiems uždėjo ant sprando. Kodėl iš unijos raštines nuėjo vadai į viešbutį daryti sutartis su darbdaviais, ir ko pats "kriaucius" negalėjo užgincyti nei skyriaus susirinkime, kur "vadovai" buvo aštriai kritikuojami. Ir pagaliaus, kodėl "vadovai" stabdė tas siųvyklas, kurių darbdaviai jau buvo pasirašę sutartis ir pirmiau negu vietinis laikraštis "The Sun" pranešė? Ar tai nebuvo diktatoriškas žaidimas su darbininkais gatvėj?

Argi ir dabar unijos vadai neverčia diktatoriškai darbininkus dirbti viršvalikus kur tik darbdaviai pareikalauja? O kaip darbininkai reikalauja, kad už viršvalaikį darbo būtų mokama pusantro tiek, tai vadai autorėtingai atsako: "Niekur kitur nėra mokama pusantro tiek," todel mes nereikalaujame nei Baltimorėje?

Ot kur Jaras ir visi kiti, išskyrus tik mažą dalelę darbininkų, mato amalgameitų unijoj diktaturą. P. P. Jaras

Jei nori žinot kas pasauly dedasi, Skaityk Savaitinį Amerikos Lietuvių Laikraštį.

NAUDOKIS ŠIAJA PROGA

Prisiųsk mums \$2.00 O gausi 400 puslapių knyga 20 AMŽIAUS KARAS

Audimo aparauose, vertės \$1.00

Ir prie tos dar \$4. vertės kitokių knygų ir visos skirtingos

Apie Politiką, Ekonomiją, Sociologiją, Istoriją, Apie Pasaulinį karą; taipgi ton sąskaiton įeina įvairios pasakos, belitristika, poezija, juokai, sapnininkas, kiromantija, monai ir visokios kitokios čia nesužymėtos knygos, kurias galima įsigyt šiame knygų išpardavime.

Įdėk konvertan \$2.00 ir pasiųsk žemiau pažymėtu adresu, o mes pasistengsim tuojau pasiųst \$5.00 vertės knygų išskaitant persiuntimo lėšas.

Amerikos Lietuvis

10 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

NE TAIŠ VARPAS

SLA nariams jau net ausys atbuko bekliausant nuolatimo socialistų spaudoje "zvanijimo", oūk senoji SLA valdyba tamaisiais tikaisi pripirikus Susivienijimui "blogų" bondus ir kad oūk tik socialistų dėka išgelbėtas iš pražuties Susivienijimas.

Šiems paskalams nesigaijima balto popierio, nes kaip to popierio spalva, nesimaino del prirasytų jame išmisų, taip ir rašytojų veidas nerausta iš gėdos. Jei socialistai skambintų tik apie savo dorybes ir pasididžiavimus apie Susivienijimo išgavimą, tai dar būtų galima ir pakęsti. Bet kai jie netiesioginiai parneja acitus SLA turto vogime, grąšina kokiais ten išnagriniėjimais, areštais, terorizuoja organizacijos ugdytojus, tai jau nuobodu ir... šlykštu.

Šlykštu del to, kad, ypač dabar, kuomet rengiamasi prie organizacijos auksinio jubilėjaus, kuomet rengiamasi išleisti didelį Susivienijimo albumą, — socialistai neranda savo spaudoje vietos nė vienai eilutei apie tuos svarbius "jų išgelbėto" Susivienijimo reikalus. Jie skambina visai kitais varpais. Ne iškilmių ir taikos varpais, bet neapykantos ir keršto bardskais.

Kad tie paskalai apie bondsus yra be jokio pagrindo, tai visi protaujantys nariai žino. Tik ne visi žino tą, kad rašinėdamas apie senosios valdybos pirktus "blogus" bondsus, pats Bagočius nupirko Susivienijimui N. Y., N. H. and H. RR. bondus net už \$32,000.00, o šiandie ty bondus vertė tarp 19 ir 31 dolerių. O pirkdama tuos bondsus socialistų Taryba turėjo net specialistą — patarėją Mr. Breckenridge su ištikima socialistine Finansų Komisija, kuri rekomendavo tuos bondsus pirkti (Ziur. "Tėvynė" 1934 m. Nr. 50).

Jei Bagočius kalba apie "senosios valdybos supuvusius Bondsus", tai kodėl nepasako kas supudė socialistinės valdybos bondsus? Senoji valdyba pirkto bondsus tais laikais, kuomet visi bondsi buvo geri ir apie depresiją nieks nesapnavo. O socialistinė valdyba pirkto bondsus, kuomet jau buvo žinoma, kad jie blogi, kad jie smunka. Kaip tą išaiskinti?

Čia parodyta ta pati socialistų "gudrybė", ką ir pražopojimo laiku parduoti SLA silpnuosius bonus ir nupirkti už juos gerus. Jie negali teisintis nežinojimu, nes atskaitos parodo, kokias milžiniškas sumas išmokėta "ekspertams" už bonų vertės sužinojimus. Tai kaip tą išaiskinti?

Kurjozas: Kol socialistai nebuvo užvaldę Susivienijimą, tai organizacijos investimentai buvo geri. O kaip tik socialistai įėjo į valdybą, tai investimentai ėmė smukti, nykti. Kodėl? Ar tik del depresijos, ar dėl ko kit?

Mes žinome, kad socialistai ne žiopiai, ir žinom, kad jie su komunistais turi savus atskirus susivienijimus, jiems artesnius už musikj. Išvadas pasidarykite patys!

Sargybos Komiteto išsklas — gelbėt Susivienijimą tik komunistų — socialistų nagų. O visų narių pareiga padėti Sargybos Komitetui ir patiems dirbti, kad nusikraučius kom-soc'ų bosavimui. Jei jie nedirba mūsų naudai, tai mes nedirbkime jų naudai, tai mes nedirbkime jų nau-

ir nebalsuokime už jų statomus kandidatus į SLA. Pild. Tarybą. Susivienijimas neturi buti socialistų — komunistų melžamąja karvute, tik padorių lietuvių organizacija.

SLA. Sargybos Komitetas.

Arėjas Vitkauskas

Guten Tag, Klaipėda!..

Taip, mes buvom Klaipėdoje! Musų mylimame uoste... Akyš daug ką sužinojo, nosys perkasą paustė...

Pasidžiaugti, broliai, reikia! Miestas baigia vokiečių... Ir lietuviai mūsų veikiai ims jau vokiškai kalbėti!

Vokietaitės!.. Jos negirdi, kaip del jų Kaune dejuoju... Jos pataikė man į širdj jausmo galiuku smailiuoju...

Lietuvaitės "nuo Šilutės" Tokios meilios, simpatingos... Butum tu, brolau, pasiutes, jeigu tau širdies čia stinga!..

Dviračių — nors ir dardėtum lais, ir svieto kokį galai!.. Jeigu kiek užsižurėtum — verstų jie tave į balą...

Viena man labai patinka: Alų laiko čia su knoliais... Bet lietuvis — po grafinką daug mieliau su krašto broliais...

Ach!.. Dar noriu prisiminti! Dviračių kaip ji važiuo!.. Kokios kojos ratui minti!.. Neriedėjo, bet liuliuo!..

Kokj tarė meilų žodi, Kai tariau jai komplimentą! Ir liežuvj net parodė, kaip raudonu atramentu...

Vokiškai mažai suprates, Išitinkinu, jog myli! Ir, jai skribelę pakratęs, dar vijausi dvi aš myli...

Čia visai užmiršti Kauna, sunku juo ir betikėti... Rodos, flora net ir fauna rodo noro pakitėti!..

Butinai dar kartą bustu, vasarą gal net gyvensiu, popierio daug prisigrustu ir redakcijas klebensiu!..

Maudysiuos prie jūros kranto, Švediją svajonėm sieksiu Ir platesnį preiskurant apie Klaipėdą patieksiu!..

O dabar sakau: "Mein schatchen Greitai teks pasimatyti! Mano mylista atkaks ten!.. O dabar — prašau rašyti!.."

Kaunas, 1931. X. 23 d.

Liuosybė Nubaus

Duok teliukui virvės Kiek tiktai jis nori Ir lai sau bėgioja Liuosai, laisvas ore...

Jam, šelstant, belakstant Aš galiu taip tarti: Per daug išdykaujant — Galės pasikarti!

A. J. Jokubaitis

Suvienytų Jungtinių Valstijų konstitucija yra sentikių istoriskas dokumentas bet jau gerokai apsenęs ir apmusijęs, tad nestebėtina, kad atsi-duoda pelėšiais! Ir, vargiai beratitinkamas šių dienų, masinerio, amžiuje ekonominio ir socialio gyvenimo klausimams.

V. M. ČEKANAUSKAS PO DVIDEŠIMT DVEJŲ METŲ

Sveikas Gyvas Pavergtasai Gardinas! Ko Taip Nuliudęs?

Stovėdamas aš tarpe mano bendrakeleivių lenkų Gardino geležinkelio stoties priešaky žiūrėjau linkui Nemuno gražių krantų, mačiau tenai tarp jų tekantį Lietuvos upių tėvo vandenį linkui Kauno, linkui Klaipeidos ir lietuviškos Baltijos jūros. Mielas skaitytoja, aš manau, kad tu suprasi ką mano širdis jautė tame momente, kokios mintys buvo mano galvoje.

Nykus vaizdas tenai buvo. Geležinkelio stoty žmonių ne daug. Aš ten mačiau uniformuotus lenkų va'dininkus, policijantus dežuruojančius ir lenkiškai kalbančius. O varge vargegi! — pamaniau sau, — kaip nelinksmas čionais, kokia nyki nuotaika. Mačiau žmones slenkiojančius, jie atrodė suvargę, išblyškę ir nuliudę.

Bestovėdamas lenkų tarpe žvalgiausi ir net jų kalbos kartais negirdėdamas; gerėjauis gražiomis Gardino apeliacijomis. Lenkai turbūt nesuprato kodėl aš taip atydziai ir žingeidžiai žvalgiausi. Ne, jie nežinojo ir jausti negalėjo mano minčių ir jausmų tame momente kuomet aš pirmu kartu po dvidešimt dvejų metų džiaugyčiau pamatęs savo gimtinę kraštą — senąją tėvynę Lietuvą! Tą kraštą kur Nemunas teka, kuris skiria Lenkiją nuo Lietuvos!... Nemunas naturalus rubežius.

Tame momente man prisiminė musų poeto Maironio žodžiai, graži melodija lietuviškos dainos, kuri tankiai pravirgdo užsieny gyvenantį lietuvi. Taip, tie dainos žodžiai suskambėjo mano mintyse:

Kur bėga Sešupė, Kur Nemunas teka, Ten musų tėvynė Brangi Lietuva!... Ten broliai artojai Lietuviškai šneka. Ten skamba po kaimus Birutės daina.

Nors Gardinas pavergtas, nors tenai aš mačiau lenkus, girdėjau jų lenkišką kalbą, vienok tas kraštas man neatrodė lenkišku. Aš mačiau tenai žmones, vyrus ir moteris visai skirtingus tipus, gal jie ir nemoka lietuviškai, ar gal kalba lenkiškai tik dėl to, kad įtikus laikiniams valdovams — lenkams valdininkams. O jų kalba ne tokia kaip aš girdėjau Varšavoje ir kituose Lenkijos miestuose; jie kalba stačioniškiu slavų kalbos žargonu, arba, gudžiškai; tie žmonės ne lenkai, jų veidai nelenkiški, jų budas skiriasi nuo lenkų budo. Tai kas gi jie tokie? — galvoju ir juos žiūrėdamas.

Na, gal but sugudėję ar sulenkėję lietuviai, nes jų veiduose mačiau ką tokio ne lenkiško, jų išvaizda man atrodė lietuviška, mums artima, gimininga. Tik žydus aš galėjau išskirti ir pažinti; žydai nesikelčia, turi ilgus barzdas ir žydiškai kalba. Suskambėjo garvėžio signalas, sušuko konduk-

torius: "Poįdiežiam!" Aš dar kartą pažvelgiau linkui Nemuno krantų ir jo pakrantėje stovinčio Gardino miesto. Man atrodė, kad ne tik Nemuno vandenė iš skubiai bėga tarsi norėdamas iš lenkiškos vergijos pabėgti, bet ir Gardino miestas tarsi savo akis nenuleisdamas žiūri ir šiaurę, — į nepriklausomą Lietuvą tarsi laukdamas jos atsakymo.

Na, Lipkim ir Vagoną Jau Važiuosim!

Mano kolega p. Tamulevičius paėmęs mane už alkūnės žadino sakdamas: na, prašau ponas, lipkime į vagoną, jau važiuosim. Mudu su Michael Tamulevičium, lietuvių kilmės lenku, šilpome į vagoną. Šio žmogaus širdyje dar daug lietuviško kraujo teka; ir jam Gardinas ir Vilnius atrodė turbūt kur kas mielesniu kraštu, negu tikroji Lenkija ir jos sostinė Varšuva. Aš supratau šį faktą ir jo akis ir veidą išreiškiau, jo kalba man daug pasakė, kad jis myli tą kraštą. Pas jį dar tebėra lietuvištas jausmų žymės, dar iš jo veido lenkiška kultura neišspraudė šviesios malonios lietuviškos išreiškos.

Saulė leidosi, besislėpdama po juodu debesiu, kylančiu vakariniam horizonte. Mudu su p. Tamulevičium stovėjom vagono koridoriuje prie atdaro lango ir žiūrėjome į Gardino miestą iš traukinio, kuris paliko, kurį aš pirmu kartu savo gyvenime pamaciau. Mes gerėjomės gražiais vaizdais, smėlio kalneliais tarsi pilakalnėliais; skaisčius aukšniai besileidžiančios saulės spinduliai atsimušė į smėlio kalnelius, susiliejo su jų gelsvai baltu smėliu, tai buvo gražus žemėvaizdis — peizažas!

Matai, ponas, šis kraštas gražesnis už anoje Nemuno pusėje esamų lygumų ir balų; tie smėlio kalneliai, nors jokios naudos neteikia, bloga žemė, bet vis vien šis kraštas kur kas gražesnis; gražus pušynai ir tarp jų kalnelių slėniai, — kalbėjo mano kolega besigerėdamas Gardino krašto vaizdais, rodos, kad jis norėjo įtikinti mane jų gražumu.

Taip, Tamista, tikrai labai gražus šis kraštas, visai kitokis negu anoje pusėje Nemuno. Aš čionai matau didelį kontrastą, tarsi visai kitą kraštą, — čia ir žmonės kitoki, kitoki jų kostiumai, namai, žodžiu sakant, čia viskas kitaip atrodė, — pareiškiau aš jam. Nežinau ar Tamulevičius suprato mano pareiškimo žodžius ir mano mintis, neabejoju, kad jis suprato, nes mačiau jo veide blykstelėjimą, jo nenaturališką šypsena, aiškiai dirbtiną ir gal kiek ironišką.

Tamulevičius nežinojo, kad aš esu lietuvis, jis gal tik manė, kad esu akyvas amerikonas, kad pažindamas lenkų ir lietuvių praeitį ir dabartinius jų teritorinius ginčus, be abejonės iš-

žūrėjau Gardino krašte lietuviškumą, kad gal palaikiau tą kraštą lietuvišku. Nenusistebėjau aš Tamulevičiaus pakvietimu mane eiti sėstis musų kompartimente. Manau sau: tu gudrus prošepane! supratai mano mintis, bet ir aš galiu suprasti tavo mintis, galiu skaityti jas tavo veide kaip iš knygos.

Žinai ką, ponas Tamulevičiau, eikim į valgomąjį vagoną užkasti ir išgerti ką nors. Jis mano pakvietimą priėmė, pareiškėdamas, kad tai geras sumanymas. Neužilgo mudu sėdėjom valgomam vagonė, besikalbėdami žvelgėme per langą į pravažiuojamus Gardino krašto vaizdus ir kaimus.

Išgerkim Valstybinės Del Geresnio Epetito!

Kuomet p. Tamulevičius kalbėjo su tarnautoju, užsakinėjo užkandžius ir liepė tarnautojui atnešti grafiną valstybinės, aš žvalgiausi per langą norėdamas prisiziūrėti pavergtos Lietuvos pietinio krašto. Vos tik pradėjom rengtis valgyti, išgerti del epetito, musų traukinis artinosi Marcinkonių miestelio stoties, pagaliau sustojo vienai minutai tūlbut ne tiek paėmimui keleivių, kaip tik paėmimui valdininkų, kurių pora ar trys šilpo, bet tenai be abejonės pašto siuntinius ar ką kitą tarnautojai į vagonus krovė.

Mačiau burelių žmonių, visi jie man atrodė kaimiečiai. Mudu su p. Tamulevičium pakėlėm aukštyn savo stiklelius, gėrėme valstybinę, staiga per atdarą langą aš užgirdau pirmu kartu lietuvišką kalbą: "Žiurėk, žiurėk kaip tie ponai geria ir valgo!" Aš suvirpėjau, išgirdęs lietuviškus žodžius, norėjau pakelti nors tuščia stiklėlį linkui savo brolių lietuvių, bet nekėliau, tik pažiūrėjau per langą, mačiau kelėtą lietuviškų veidų, žiurinciu į mus, traukinys besėdinčias.

Bežiurint į susirinkusius Marcinkonių miestelio spektatorių, pavergtus lietuvių, aš užgirdau toliau nuo musų esamo lietuvių balsą: "Skubyk, Skubyk, Juozai!" Turbut tarnautojas, kuris ragino Juozą skubėti pašto siuntimus į vagoną dėti. Tai buvo tikri dukiški žodžiai. "Skubyk, skubyk, Juozai," sakė jis. Manau sau, ar gi tai galimas daiktas, kad šis kraštas lenkiškas? Ir vėl važiuojam mes. Dabar aš klausiausi p. Tamulevičiaus kalbos, bet mažai aš jos girdėjau, nes buvau paskendęs mintyse: aš tarsi nuo traukinio mačiau demarkliniją kuri buvo vos tik už apie dešimties kilometrų; artėjant Varėnos stoties, demarklinija buvo dar arčiau, tik už apie poros kilometrų, manau sau: aš esu "Lenkioj", bet girdžiu Nepriklausomos Lietuvos kaimo žanis lojant, tik už apie 20 kilometrų nuo tos geležinkelio linijos randasi mano namiškiai, Ilguose, mano sename myliname kaime Meškučiuose.

Bet dėja, saulė jau buvo nusileidusi, tačiau jei ne tie juodi debesiai, aš bučiau galėjęs labai toli matyti apielinkus, Varėnos miestelį, kuriame tankiai lankiausi Lietuvoje augdamas. Tamsūs debesiai ir prietema slėpė nuo manęs lietuviškus vaizdus. Nejaugi lenkiška gamta pavydi man pamatyti pavergtą rytinę Lietuvą?... Nenori, kad aš matyčiau pavergtų brolių veidus ir jų šiaudinių stogų pridengtas lietuviškas bakažėles?... Bet visviena arčiau geležinkelio esamus kaimus, šiaudines bakažėles aš mačiau. Prisižiūrėjau ir lenkų pademarki- nijos valdininkus su kreivomis kepurėmis ir ilgomis nosimis nelyginant vanagų.

Varėnos stoty nedaugiau kaip minutą traukinis stovėjo. Lietus lijo, apsiniaukė lietuviška padangė Varėnos stoty apleidus. Mudu su p. Tamulevičium užbaigėm užkandžius, — pietus, užsakėm po stiklą alaus ir skaniai lenkiškos popieros rūkydami kalbėjome nuosirdžiai. Musų kalba pasidarė žvalgytis, nes jau negalėjome žvalgytis, per langus žiūrėti į lietuvišką kraštą; nemanonu man buvo, nes aš norėjau nufotografuoti Marcinkonių ir Varėnos stotis nepaisant to, kad draudžiama, bet aptemo lietuviška padangė, dingo ir mano progos fotografavimui.

Neužilgo Busim Vilniuje!

Mano kolega išvažiuojant iš Varėnos geležinkelio stoties, pareiškė, kad kitas sustojimas bus tik Lentvarave ir paskutinis Vilniuje. Pakėlė jis alaus stiklą ir tarė: Prašau, ponas, gerkitel... Vilniuj gausim geresnio, pigesnio alaus. Išgėrėme, jis užsakė daugiau. Jis vaišino mane, už pietus užmokėjo, o koks jis man geras buvo, tarsi savas brolis lietuvis, manęs iš užsienio sulaukęs. Tamista esi malonus svetyš, tokių svečių mažai pas mus apsilanko iš Amerikos, — aiškino Tamulevičius. Varšuvoje tankiai užsieniečius susitinkame, bet Vilniaus užsienio žmonės nelanko. Jis skundėsi Vilniaus bloga ekonomiška buitimi. O aš domėjaisi jo nusi-skundimais. Jei susitaikintume su lietuviu, tuomet palengvėtų ekonominė Vilniaus buitis, — aiškino jis man.

Vilniaus klausimas mane visuo- met domino. Mums amerikonas bešališkai žiurint į jusų su lietuviu teritorialį ginčą, atrodė, kad Vilnius mažai naudos jusų valstybei teikia, o Lietuva būtų labai naudingas, Lietuva Vilniui daugiau žada negu Lenkija. Nors Tamista sakiai, kad Ambasadorių Taryba Vilniaus bylą išsprendė, tačiau man atrodė, kad Vilnius palieka tuom baru, kuris skiria Lietuvą ir Lenkiją. Nežinau kaip kituose pasaulio kraštuose supranta- mas Vilniaus klausimas, — pareiškiau aš, — bet Amerikoje visuomenė Vilnių laiko labiau lietuvišku negu lenkišku. Toks mano pareiškimas nepatiko mano kolegai.

Kokiu būdu, kodel amerikoni- tai man, kame pamatęs, kad amerikoni laik Vilniui labiau lietuvišku negu lenkišku? — paklausė jis manęs, idomaudamas patirti priežastį tokios nuomonės.

Pagrindas yra tame, — sakiau aš: Vilnius per šimtmečius buvo žinomas kaip sostinė Lietuvos kunigaikštijos; šis faktas užrašytas istorijos rekorduose. Kita to priežastis, — aiškinau aš jam, — tai lietuvių tirti nurodymai, argumentai. Faktas yra, kad Rusija, kuri valdė Lietuvą pripažino Lietuvos valstybę su sostine Vilniū; toliau gi, mes esame skaitę musų spaudoje, kad Lenkijos vyriausybė 1920 metais pasirašydama Suvalkų sutartį taipgi pripažino Vilnių Lietuvos kraštu, sostine, tik dėja, vėliau sutartį sulaužė ir užėmė Vilnių.

Mudu pasileidom į diskusijas. Aš priminiau jam, kad yra kiti politiški kovų atpatai, kurie sunkiai nuneigiami, kurie įtikina musų visuomenę, kad Vilniaus kraštas ir Vilniaus miestas ne- teisingai išsprestas Ambasado- rių Tarybos. Aš esu skaitęs vie- name žurnale, kad Rusijai vald- ant Lietuvą, rusų valdžios surinktos žinios, surašant gyven- tojus pagal jų tautybę, pavyzdin, 1880 — 1889 metais, Korev, Lebedkin ir d'Ekart savo statisti- kijoje rodo, kad Vilniaus krašte lietuvių sudarė daugiau negu 50% visų gyventojų. Aš esu girdėjęs nuo Amerikos lietuvių, kad po pasaulinio karo, pirmu negu jusų karuomenė užėmė šį kraštą, lietuvių turėjo apie 300 lietuviškų mokyklų.

Netikėk Tamista, tai Propagandai!

Nepalankūs lenkamams mano pareiškimai, kad ir labai nuosirdžiai pasakyti, nepatiko mano kolegai. Jis sušuko: "Netikėk Tamista, tai lietuvių propaganda!" Jis pasileido į diskusijas, nurodinėjo man, kad Vilniaus miestas per pastarus du šimtus metų buvo lenkiškas, kad jo krašte lietuvių nesudaro daugiau kaip 10% visų gyventojų skaičiaus; jis man aiškino, kad rusų valdžia nepalankiai žiūrė- jo į lenkus, surašinėdama gy- ventojus, mažino lenkų skaičių ir daugino lietuvių skaičių. Už- tikrinu Tamistą, kad pats savo akimis pamatysi Vilniaus gy- ventojus, rasi lenkus daugumo- je, — aiškino jis man. Aš Tam- istai parodysiu Vilnių, supa- žindinsiu su jo įstaigomis, taip- gi, parodysiu ir dokumentus, gyventojų surašymo statistiką 1930 metais padarytą Vilniaus krašte.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

ISTRAUKIMAI BE MOKESTIES SU BILE KITU DARBU Skausmas Marinamas "Dujomis" NEREIKALINGA PASKIRT LAIKĄ ATSLANKYMU DR. SHAWMUT Dentistas Inc. Dirbtinių Dantų ir Ištraukimų Specialistas 536A MAIN GATVĖS DIAL 2-6810 VISAS DARBAS GVARANTUOTAS

Parinktinai Veikalai Lietuviškam Teatru

- 1) — ATGAILA — Trijų aktų tragedija. Parašė Jonas Steponaitis. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 3 moterys. Pustl. 36. Kaina 25c.
2) — Atsiliepė širdelė — Vieno veiksmo dramatiškas vaizdelis. Lošia 4 vyrai ir 2 moterys, ir
Grybų Mišinys — Vaikų teatrui. Lošia maži berniukai ir mergaitės. Abu veikalai vienoj knygelėj. Pustl. 32. Kaina 25c.
3) — Bijunėlis — Komedija — ir drama 4-se veiksmuose 6-se atidengimuose su dainomis. Parašė žymus dramaturgas V. Nagurnoskis. Lošime dalyvauja 15 ypatų. Kaina 50 centų.
4) — DĖDĖ APSIRIKO — Vieno veiksmo komedija. Parašė Juozas Naruševičius. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pustl. 27. Kaina 20c.
5) — DOROS SARGAS — 3-jų aktų drama, veikalas iš baudžiavos laiku. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 4 moterys. Pustl. 90. Kaina 50c.
6) — Jonas Burbulas — Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 3 moterys ir 4 vyrai. Pustl. 31. Kaina 25c.
7) — Pirmą ir Paskutinį Kartą — Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 2 vyrai ir viena moteris. Pustl. 26. Kaina 20c.
8) — Po Apgarsinimui — Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pustl. 28. Kaina 30c.
9) — Sušaldyta Dėdienė — Vieno akto farsas — komedija. Ši komedija pilna juokų ir gyvumo. Lošime dalyvauja 6 ypatos. Kaina 30c.
10) — VAIKU TEATRUI — Keturių Metų Dals, Raudona Kepuraitė ir Pasakų Karalaitė. Abu veikalukai vienoj knygelėj. 15 pustl. Kaina 15c.
11) — Kalėdų Eglaitė — Fantastinis vieno veiksmo vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatos — berniukai ir mergaitės. 19 pustl. Kaina 10c.
12) — Vaikai ir Burtininkė — Dvieju veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 8 ypatos — vaikai ir mergaitės. 18 pustl. Kaina 10c.
13) — Kalėdų Išvakarėse — Vieno veiksmo scenos vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatos — 2 vyrai ir 4 moterys. Pustl. 22. Kaina 10c.
14) — Iš Didelio Rašto Išėjo iš Krašto — Vieno veiksmo vodevilus. Lošime dalyvauja 5 ypatos — 3 vyrai ir 2 moterys. Pustl. 16. Kaina 15c.
15) — Vaikai ir Burtininkė — Dvieju veiksmų komedijėlė. Lošime dalyvauja 8 ypatos, 5 mergaitės ir 3 vaikai. 18 pustl. Kaina 10c.
16) — Tiktai Kaime Musų Laimė — Vieno veiksmo vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatos ir burelis mažų vaikų. 19 pustl. Kaina 10c.
17) — Išmintingasis Senelis ir Geroji Onutė — Pasaka — Komedija. Lošime dalyvauja 4 asmenys, du vyrai ir dvi moterys. 22 pustl. Kaina 10c.
Iš čia sužymėtų veikalų veikalukų, yra jie visi parinktinai pritaikyti Lietuviško teatro scenai. Jų pažymėtos kainos sudaro \$3.65, bet imant visus ant sykiu, pasisium už \$2. Adresuokite šitaip:
Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

NAUJOS ATVIRUTĖS IŠ LIETUVOS PARSIDUODA PO 10 CENTU

- I Lietuvos Liglaikinę Sostinė — Vaizdas iš Aleksoto [Kauņas vaizdas iš Finansų Ministerijos Nemunas Prie Tunelio Prezidento Rumai Lietuvos Banko Vidus Devintinių Procesija Bazilikos Bažnyčios Vidus Karo Muzėjus Išlauko Panemunių Miškas I Žaliajį Kalną Geležkelio Stotis Vytauto Didžiojo Bažnyčios Al-Karmelity Bažnyčia [torius Mickevičiaus Namukas Karo Muziejaus Vidus Iš Orlaivio Bendras Vaizdas Vytauto Tiltas Karo Muzėjus Kavalerijos Paradas
II IVAIRŲS VAIZDAI Lietuvos Aeroplanai Skalbėjos Salantai Pirmoji Vaga Vytauto Prisiegia Palanga — Upė Ronža Ukio Darbai Avių Ganykla Rugiapiūtės Baigtuvės Palanga Iš Jūros Zaslės I Lauką Kulimas Javų Aukštaičiuose Lietuvos Ukinių Tipas Ir Mes Ruginis Kertam Vežimas Važiuoja Klaipėda Krauna šieną I Vežimą Rugiapiūtės Baigtuvės
Taipgi Pasveikinimai Varduvių Dienoje; linkėjimai Gimimo Dienoje; pasveikinimai Vėlykoms ir Kalėdoms; mažesnės įvairios atvirutės po 5 centus.
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

ŽODYNELIS GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ Turėdamas išsieninį žodynelį, sutaisyta pagal geriausią kalbamokslinį būdą be niekieno pagalbos išmoksi kalbėti, skaityti ir rašyti. Kaina \$1.00 AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon Street Worcester, Mass.

Kiekvienam penktam Amerikos gyventojui tenka automobilis. Gi Lietuvos kiekvienam automobiliui tenka 990 gyventojų.

AMERIKOS LIETUVIS
 The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
 Gabriel A. Kybas, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. \$1.50 In Foreign Countries 2.00
 One half year 1.00 Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas
 G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$1.50 Užsieniuose—Lietuvoje 2.00
 Pusei metų 1.00 Atskiras numeris 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata
 turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post
 Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

AR LIETUVA IŠLAIKYS KLAIPĖDOS KRAŠTĄ IR UOSTĄ

1935 metų įvykiai Lietuvos pajūryje pasiekė ir jaudino visų lietuvių širdis. Kitos tautos stebėjosi nelidelės Lietuvos drąsumu, kad mūsų krašto valdžia pasodino ant teismo suolų visą burį išdavikų, už kuriuos mėgino užsistoti viena didelė valstybė. Visi nustebė, o lietuviai džiaugėsi, kad šiandien Lietuva jau nebėra pastumdėlė ir tvarkosi savo namuose. Buvo baimės, kad Lietuvos pajūris arba Klaipėdos kraštas gali būti atplėštas nuo savo Motinos — Lietuvos kuno, kaip atsitiko su Vilniaus kraštu. Bet mūsų tauta pati išlaikė tą pavojų, nes ji yra pasiryžusi ginti kiekvieną savo žemės pedą. Kodėl? Ogi, štai, kodėl.

1919-1920 metais Nepriklausomybės karas sugrąžino laisvę tik tiems lietuviams, kurie gyveno 53.433 ketvirtuotų (kvadratinų) kilometrų žemės plote. 1923 m. Lietuvos valstybė padidėjo atvaduotu Klaipėdos kraštu, kurį sudarė 2.416 kv. kilometrų ir kuriame gyvena 145.000 gyventojų. Tai buvo labai svarbus įvykis lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės gyvenime. Didesnė Klaipėdos krašto gyventojų dalis yra lietuviai, lietuviškai kalba, o kiti yra arba svetimtaučiai arba lietuviškai jau nekalbantieji, bet su lietuviškomis pavardėmis. Taigi, daugiau kaip 100.000 lietuvių atgavo laisvę ir prisijungė prie savo Tėvynės. Toks įvykis yra labai svarbus, istoriškas. Ir nors pustrėčio milijono lietuvių jau yra laisvi, betgi dar visais milijonais mūsų tautiečių laukia džiaugsmingo atvadavimo.

Metus akį į Europos žemėlapi, išsiskiria aiškiai matyti, kad Klaipėdos kraštas su savo uostu turėti pridera tik Lietuvai. Kaip jums, gerbiamieji, patiktų tokia butis? Sakysim, jus turite ant jūros kranto gražų namą su fronto išėjimu į jūrą ir negalėtumėt naudotis tomis durimis, turėdami vaikščioti tik pro užpakalines duris? Panašiai buvo ir su Lietuva, kurios žmonės, kapitono Dariaus žodžiais, neturėjo kur nei pasimaudyti. Norėdami į lietuvišką Klaipėdos kraštą įžengti, Lietuvos žmonės turėjo nusipirkti užsienio pasą, vizą ir dar kitokius mokesčius sumokėti. Be to, pats uostas po didžiojo karo buvo labai nusmukęs. Bet grįžęs prie Lietuvos, Klaipėdos uostas ėmė smarkiai kilti, nors kiti Baltijos jūros uostai nustumko. Ligi šiol į uostą buvo atplaukę lygiai 1000 svetimų laivų. Taigi, šiam uostui tik prie Lietuvos gėra. Uostas taip gražiai kyla tik dėl to, kad lietuviai daug pinigų jam išleidžia, jį myli, brangina ir uoliai rūpinasi jo reikalais.

Bet ar lietuviai turėjo ir turi kokių teisių į Klaipėdos kraštą? Į tai aiškiai atsako istorija. Keliaudami iš savo protėvynės, lietuviai prieš porą tūkstančių metų sustojo ir galutinai apsigyveno prie Baltijos jūros plačiai apibus Nemuno krantų. Ant gražių šio pajūrio smiltynų išlipdavo vandens keliais atplaukę kiltataučiai. Keliauninkai aprašydavo įdomių lietuvių gyvenimą, narsius žygius ir gražius papročius; jie pamildavo lietuvius. Pirkliai (net iš tolimosios Graikijos ir Italijos) atvežtas prekes išmainydavo į gintarą, kailius ir kitokius lietuvių gaminius. Taigi, dar prieš Kristaus gimimą graikų, romėnų ir kitų tautų rašytojai-istorikai žinojo, kad lietuviai jau gyveno Pabaltijo krašte ir vedė prekybą su kitų kraštų pirkliais. Lietuvių tautos giminės gyveno plačiame Baltijos pajūryje, net 250 kilometrų į vakarus nuo dabartinio Dancigo. Tik trylikto amžiuje įsigalėję kardinkai (teutonų ordinas) pradėjo karo žygiais stumti lietuvius nuo jūros ir pasistatė pilį — Klaipėdą. Lietuvos didieji kunigaikščiai ne kartą vedė savo kariuomenę prie šios pilies. Jie turėjo didelį galvosukį dėl pajūrio išlaikymo, neskaitant daugybės kitų Lietuvos reikalų ir žygių, atsiginant nuo priešų iš rytų ir pietų. Del šio pajūrio daug lietuvių kraujo išlieta kovose su kardinkais ir kryžiuočiais. Bendrų Lietuvos reikalų verčiamas, didis politikas ir karvedys Vytautas Didysis turėjo Klaipėdos kraštą pavesti kryžiuočiams, sudarydamas su jais sutartį 1422 m. Tos sutarties nustatytai siena, kuri skyrė Didžiąją ir Mažąją Lietuvą, išstovėjo 500 metų. Šios sienos nesugriovė nei rusų, nei švedų, nei prancūzų karo žygiai ir per Lietuvą. Ir tik 1923 m. sukilę vietos gyventojai padarė tai, ko nesuskubo padaryt Vytautas Didysis: ta nelemtoji siena liko nustumta ligi Nemuno.

Versalės taikos sutartis 1919 m. Klaipėdos krašto neprijungė prie laisvosios Lietuvos, bet įsteigė laisvą valstybę, kuri valdyti buvo pavesta prancūzų gubernatoriui su jų kariuomenės vieno pulko pagalba. Buvo vedama tokia politika, kad šis kraštas tektų lenkam, nors vietos lietuviai daug kartų šaukėsi prijungimo prie Lietuvos. Šiame uoste ėjo nepaprastas šmugelis, o lietu-

viai pradėta net persekioti. 1921 m. jie ėmė prašyti Lietuvos šaulių pagalbos, kuri buvo broliškai suteikta. 1922 m. gruodžio 18 d. susidarė Vyriausiasis Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas, kuris ėmė steigti gelbėjimo komitetus, siuntinėti protestus ir organizuoti ginkluotus būrius. Amerikietis Ivaškevičius paaukojo jiems milijoną markių. 1923 m. sausio 9 d. prasidėjo ginkluoti veiksmai. Nugalėję pasipriešinimą, sukilėliai sausio 15 d. paėmė Klaipėdą ir pasiuntė notas Santarvės valstybėms. Atplaukė anglų, prancūzų ir lenkų karo laivai. Iš sukilėlių pareikalauta per 3 valandas atiduoti miestą, kitaip jie ir pats miestas bus išpantanki sunaikintas. Bet lietuviai nenusigando, pasirengė gintis ir davė tik pusvalandį Santarvei pagalvoti del galimų pasekmių: Santarvininkai nusileido, bijodami naujo karo, ir pradėjo derybas.

Klaipėdos atvadavimo žygy žuvo apie 20 lietuvių ir keliolika sužeista. Vos tik jų išlietas kraujas nudžiuvo gatvėse, atėjo politikai ir ėmė mažinti naujo žygio laimėjimą. Nepaisydama tautos protestų, tuometinė Lietuvos vyriausybė 1924 m. gegužės d. pasirašė Klaipėdos sutartį su Santarve, t.y., su Anglija, Prancūzija, Italija ir Japonija. Ta sutartis labai keista ir neteisinga, nes daro didelę skriaudą lietuviams, daugumai Klaipėdos krašto gyventojų. Ta sutartis duoda progos vienai svetimai valstybei kištis net į Lietuvos vidaus reikalus ir tas privedė prie didelio neramaus sujudimo 1935 m.

Nežiūrint to, kaip matome, Lietuva yra pasiryžusi niekam neatiduoti savo išgydytą uostą su visu Klaipėdos kraštu. Bet ar ji įstengs tokią savo valią ištesėti? Be abejonės! Tik žiūrėkime, kas dedasi Lietuvoje ir Klaipėdos krašte. Didelis tinklas visokių mokyklų ir organizacijų šviečia mūsų tautą, stiprina tautišką susipratimą ir aiškina dabarties ir ateities reikalus. Mūsų kraštas daro gražią pažangą žemės ukyje, savo pramonėje ir, nepaisant krizės, vis delto verčiasi ir net stiprėja ekonomiškai. Be jokios panikos tvarkosi ir rengiasi karo galimybėms. Tik dabar (taikos metu) turi 25.000 kariuomenės, dar daugiau šaulių, o kelios jaunimo organizacijos savo noru virsta pusiau kariškėmis. Mokyklų jaunimas supažindamas su karo dalykais. Klaipėdoje veikia jūros šauliai ir juos skautai, pajūrį saugoja pirmasis mūsų karo laivas "Prezidentas Smetona" ir keli pasienio policijos laivai. Eina laikraštis "Jura" ir jau plaukioja 3 mūsų prekybos laivai. Rengiamos jūros šventės. Klaipėdoje didžiausios reikšmės darbą atlieka Vytauto did. gimnazija, mokytojų institutas ir komercijos institutas. Lietuviybė tame krašte auga ir stiprėja. Tiesa, Klaipėdos seimelyje yra tik 5 tvirti lietuviai ir 24 neramūs kitataučiai, tarp kurių yra nemaža lietuvių kilmės karštagalvių. Lietuva turėjo ir turi daug keblumų ir sunkumų, iš kurių ji garbingai išeis ir toliau tęs savo žygiavimą į gražią ir skaisčią savo ateitį.

Me, amerikiečiai, kaip tikri ir dori Lietuvos sunūs, turime rūpintis Lietuvos gerove, likimu. Mes esam tikri, kad bet kokių priešų grobuoniškos pastangos suduš ir lietuvių tautos valią, nes lietuviai nebijos stoti į antrąjį žalgirio mušį!

P. Jurgėla

LIEUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ

GERBIAMASAI:

Pranešama Tamistai, kad Lietuvos Atstatymo Bendrovės šerinkinių metinis Seimas bus vykdomas, 1936 m., vasario 25d. 10-tą valandą ryte prasidės balsų registravimas, o 1-mą val. po pietų prasidės Sesija, Cornish Arms Hotel, 311 W. 23rd St. New York, N. Y.

Susirinkime privalo dalyvauti visi šerinkiniai, arba įteikti įgaliojimą tokiam šerinkinui, kuris gali dalyvauti, ir balsuoti už negalincius seiman pributi, duodant tokiam asmeniui nuo savęs įgaliojimą.

Seimas yra šaukiamas tam, kad išklaustytų Direktorių raportų, aptarti naujus planus, išrinkti Direktorius, einantiems metams.

Jeigu susirinks reikalingas skaitlius balsų sudarymui kvorumo, tai bus legalus susirinkimas, kuris turės išspręsti tolimesnį Bendrovės likimą. Tam reikalinga rezoliucija įgaliojanti Direktorių, pradėti likvidavimo darbą.

Direktoriai stengėsi visomis iegomis surinkti ganėtinai įgaliojimų, kad būtų galima B-vės reikalus likviduoti, ir šerinkininkams, proporcingai pinigų atmokėti, bet dėja daugelis mūsų šerinkinų likol dar to nesuprato, ir neprisiuntė savo įgaliojimų, rodos, kad jiems pinigai nebūtų reikalingi. Tatai dar kartą esate prašomi nieko nelaukiant, išpildyti įgaliojimo blanką, ir

duoti Notarų paliudyti, parašę gražinti greitai į Centrą įdedami konvertą įgaliojimo sugrąžinimui, įgaliojimai privalo būti atsiųsti tuojau, bet ne vėliau kaip Vasario 20 d. 1936 m.

Įgaliojimo blankos siunčiamos tik tiems šerinkininkams, kurių turime adresus, ir tik tiems, kuria dar iki šiol įgaliojimų neprisiuntė, kurie kada nors esate savo įgaliojimus kam nors prisiuntę, tai tie įgaliojimai yra geri visam laikui, jus įgaliotas asmuo yra kviečiamas į susirinkimą už jus balsuoti, ir nereikalaujate įgalioti antru kartu kitą asmenį.

Jei neturite New Yorke pažystamų žmonių, kuriems galėtumėte įgaliojimą duoti kad New yorkietis už jus balsuotų, tai galite įgalioti bent vieną iš Direktorių. Šitai jų vardai: A. Mikalauskas, A. B. Strimaitis, J. N. Varnas, P. Buknaitis, X. Strumskis, F. J. Bagočins, B. J. Schegaus, A. S. Trečiokas, S. Kišonas. Kiekvienas iš čia paminėtų Direktorių seime dalyvaus, ir gali jie už Tamistą balsuoti, tik prisiusk įgaliojimą nelaukiant ilgiau.

Įgaliojimus siųskite įdėtame sugryžimui voke, ne vėliau kaip Vasario 0 d. 1936 m.

Pasitikėdami, kad mūsų prašymą išpildysite, liekame su gilia pagarba,

Lietuvos Atstatymo Bendrovė, A. B. Strimaitis, Sek. 294—8th Ave., New York, N. Y.

Pardavimas Kelių Ap- gavingų "Gyduolių" Sustabdytas

Chemikališka kompanija, turėdama savo biznio vietą Tennessee valstijoje, aną dieną buvo nubausta už \$1,250 federaliame teisme, ir įsakymas išduotas sustabdyti pardavimą šitų apgavingai paženklinytų produktų.

Šita kompanija pardavė net 16 moščių, viduriams gyduolių ir kosmetiškų vaistų ir visų peržengė Federal Food and Drugs Aktą.

Šitos mostys "Liberty Liniement", "A Pain Killer" ir "Cly Tone Pain Killer" ant bonkos

pranešė, kad gydė reumatizmą, dantų skaudėjimą, skaudančius pečius ir skaudančius ir ištinišius kuno sanarius. Bet tas viskas rasta neteisinga.

Keturi "tonikai" ir buvo ant surašo apgavingai paženklinytų produktų. Vienas gydė moterišką ligas kitas pilvo, kraujo, kepenų ir inkstų ligas, neturėjo jokios vertės. Kiti produktai buvo "gylėms ir nervams" gyduolės, "atgaivinimo" piliulės, odos vaistai, "sveikatos laxatives" ir daržovių muilas visokioms odos išbėrimams ir t. t.

Kitas federalis teismas nubaudė kompaniją New Yorke, kuri per paštą pardavė gyduoles iš žolių, ta kompanija pranešė, kad gyduolės pagamintos kaip gaminamos sename krašte, taipgi pardavė knygas apie die-

BIRUTĖS SALDAINIAI ŠVENTEMS

Raktas Merkaitės Sirdin

BIRUTĖS SALDAINIAI
 Ką tik atsiųsti iš Lietuvos Kalėdų šventėms. Lietuvoje gaminti iš skanių vaisių ir saldumynų ir yra tinkama dovana visiems.

Šių saldainių dėžutė susideda iš keliolikos aukštos rūšies saldumynų, kurie parduoda už 75c svaras, gi už \$1. su persiuntimo lėšomis.

Prisiusk mums \$1. mes tamstai užtai prisiūsime dėžutę tų vaisinių, ką-tik iš Lietuvos atgabentų saldainių.

Palaiykime Lietuvos pramonę. Naudokime iš jos įgabus produktus — lietuviškus saldainius. Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS
 14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

ta ir kaip ligas namie išgydyti. Šita firma plačiai garsino pakietus visokių žolių ir uogų, ir sakė, kad tai gydo inkstų ligas, kraujo tekėjimą, žaizdas ir gurginuotas votis. Žmogus kuris vedė šitą biznį per paštą prisipažino teisme, kad paženklinimo ženkleliai neturėjo jokio pamato.

Ubagavimas Amerikos Miestuose

Baisus skurdas gali versti sergančią motiną arba nedirbantį tėvą kreiptis del kokios nors piniginės pagalbos prie nepažystamų ant gatvių, bet jie visai nežino arba nei nemasto, kad tam tikslui yra sociališkos įsteigos.

Profesionališki ubagai su mumis per neatmenamus laikus. Ir mūsų sociališkos ir gerovės organizacijos laiko, kad užuojauta tokiems ubagams yra blogas daiktas. Nes daugumas iš jų reikalauja sociališko patarimo ir medikališkos priežiūros, o ne piniginės pagalbos nuo nepažystamų.

Keturi miestai šioje šalyje, — New Yorkas, C'evelandas, St. Louis, ir Los Angeles, įsteigė Ubagavimo Biurus apsidirbti su šita problema. Suareštuoti ubagai atvesti prie miesto teisdarių kurie paveda ištyrinėjimą kiekvieno atsitikimo ubagavimo blurams. Ubagai medikališkai išegzaminuoti, ir jiems nurodyta kur eiti į viešas arba privatiškas gerovės įsteigas kur jie gaus jiems reikalingos pagalbos. Profesionališki ubagai bepraėit rekordų, kartais buna nubausti dirbti "darbo-namuose".

Vientik New Yorke mieste nuo sausio 1d., 1935m. 3,290 ubagų buvo pasiusti į Ubagavimo Pašalpos Biurą 90% iš jų buvo fiziškai sergantieji ir didelis skaitlius protiškaį sirgo. Chroniškas alkoholismas buvo dažniausias padėjimas. Bet nekurie sirgo nuo bado, anėmijos, džiuvos, arterijų sukietėjimo, širdies ligos ir kitų panašių ligų, ir visi reikalavo medikališkos priežiūros.

Per pereitą rugsėjo mėnesį Biuras prižiūrėjo net 227 ubagavimo atsitikimus; 108 sirgo nuo kroniško alkoholismo; ir 62 su protiškaįs trukumais, iš šitų net 97 ubagai paėjo iš svetimų šalių — net iš 22 įvairių svetimų šalių. 29 ubagai gimė Airijoje, 10 Rusijoje, 8 Finlandijoje, 7 Švedijoje, 7 Italijoje ir 7 Lenkijoje.

"Pirmos Pagelbos" Pamoskos Angliakasiams

Federalis Kasyklų Biuras stengiasi supažindinti kiekvieną angliakasi su pirmos pagalbos reikalavimais nelaiminguose atsitikimuose per jos speciales saugumo pamokas, kurios lengvai prieinamos kiekvienam Amerikos angliakasiui. Šiuom laiku sulig pranešimo nesenei išleisto Washingtone, suvirš 800,000 angliakasių ir aliejaus dar-

bininkų jau užbaigė paskirtus kursus pirmoje pagalboje ir jie gavo sertifikatus.

Kursas duoda instrukcijas kaip prižiūrėti sužeistus; paduoda išgasties apsiereiskimus, ir ką daryti; artificiališkos respiracijos budus, kaip sulaukyti kraujo tebejimą; kaip aprišti visas žaizdas, kaip aprišti lužis ir išsinarinimus; kaip prižiūrėti apsideginimus; kaip nešti sužeistus; ir daug kitų reikalingų daiktų.

Pasekmės šitų pamokų jau pasirodė didžioje aliejaus kompanijoje Californijoje, kur per pusę skaitlius užkrečiamų ligų buvo numuštas, ir mažai laiko eikvota priežastimi ligų, ir kompanacijos atsitikimų skaitlius žymiai nupuolė.

BROOKLYN, N. Y.

REDAKTORIŲ JUOŽA SIRVY- DĄ ATSIMINUS

Galima labai daug pasakyti apie buvusį ilgamečio laikraščio "Vienybės" redaktorių vėlonį Juožą O. Širvydą. Bet aš šiek tiek trumpiau noriu apibudyti mano susipažinimą su tais laikais buvusiu, "Vienybės" redaktoriu.

Pasauliam karui užsibaigus, Amerikos militariški skyrilai atleidinėjo iš militariškos tarybos karius. Aš buvau atleistas iš kariško laivyno tarnybos. Budamas dar jaunas, sugrįžau atgal į Brooklyną. Kai paprastai nuo jaunesnių dienų buvau daug daugiau prirpatęs visuomet dalyvauti su suamerikonėjusiu jaunimu, nes išbuvęs keturis metus kariškam laivyne, lietuviškumas truputį daugiau buvo atsitolinęs nuo manęs. Ir tuom syk, lig tai, nebuvo tokio noro, vėl užsiimdinėti lietuviškais reikalais. arba, kad ir skaityt lietuviškus laikraščius.

Bet nori ar nenori tautinio veikimo reikalai stipriai atsikartojta. Praeidinėdamas pro laikraščių pardavėjų stovyklas, matydavau gana daug įvairių lietuviškų laikraščių. Bet tuom syk, tartum mano sažinė nedaleido, kad nors vieną jų nusipirkt. Tačiau galų-gale vieną syk einu pro tas pačias stovyklas, pasižvelgiau į tuos pačius stovincius del pardavimo laikraščių. Kiek žingsnių praėjęs, sustojau ir pats sau galvojau: dabar, kame čia gali but toks dalykas, kad štai aš, nors ir esu amerikoje užaugęs bet ir lietuvoje išbuvęs arti keturis metus, pradedu atprast nuo liet. kalbos. Lietuvoje dalyvau lietuviškuose tautos kultūrinimui užsiėmimuose, aiškiai girdėjau iš pačių lietuvių lupų, tariančius žodžius norint turėti pilną laisvę; aiškiai girdėjau, kad tie patys lietuviai su dideliu piktmu, smerkė tals laikais rusijos carizma. abelnai. visą slavizma! Aš pats vakarais ėjau į įvairias paskaitas ir mokinausi lietuviškos rašybos ir skaitymo. O galų-gale, net kartais prisiejo su muzorais gana smarkiai pasipešt. O tai vis buvo del lietuvių tautos labo. O dabar, štai, lik koks liurbis, jau pradedu tą viską užmiršt. Praeidamas pro laikra-

VILNIAUS ALBUMAS su LIETUVOS ISTORIJA

Ta brangi knyga, Vilniaus Albumas, drauge kurioje telpa Lietuvos Istorija tarpe 18-to šimtmečio ir šių dienų. Verta kiekvienam lietuviui ją įsigyt kaip prabangų Lietuvos dokumentą.

Ši knyga parduoda po \$4.00 ir \$5.00, bet dabar, einant mūsų knygyno knygų išpardavimui nupigintomis kainomis, mes tą knygą — Lietuvos Albumą pasiūsim tam, kuris mums prisiūs \$1.

Am. Lietuvis Knygynas

14 Vernon St. Worcester, Mass.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių tvarko ir prižiūri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA
Rašo Dr. F. Pilsucki-Le Van

VIDURIŲ NUSLINKIMAS ŽEMYN

Pirmiausia noriu pažymėti, kad vidurių nuslinkimas gali būti įgimtas. Tai liga daugiausia serga moterys. Ir tai dažniausia tos moterys, kurios yra aukšto ūgio ir liesios. Ligos svarbesnės priežastys yra šios: per daug ankšti korsetai, staugus suliesėjimas po ligos, per dažnus gimdymas ir tiesioginis vidurių užgavimas. Nors ir rečiau, bet ir vyrams ta liga prisimeta. Dažniausia tiems, kurie važinėja motociklais arba kelia sunkius daiktus.

Simptomai tos ligos pradžioje nėra labai pastebimi. Jie pasireiškia tuo kad ligonis pradeda liesėti, pagelsta, išblyška, pasidaro nervingas ir jaučiasi nuolat pavargęs. Neretai jaučia svaigulį, galvos skaudėjimą, širdis dažnai plaka, o po valgio viduriai išsipučia ir žmogus jaučiasi silpnas. Vidurių užkietėjimas yra paprastas tos ligos simptomas.

Vidurių nuslinkimas gali užspausti inksto trubele, o tai pagindo staigų ir aštrų skaudėjimą, apalimą, vėmimą, šlapumas susilaiko, o jeigu žmogus ir šlapinasi, tai krauju. Tie simptomai padidėja kada žmogus stovi ant kojų arba vaikščioja, ir sumažėja, kada jis guli lovoje.

Normališkai skrandis esti

gana aukštai, — žemiau širdies, kairėje pusėje. Kai viduriai nuslenka, tai ir tas organas nuslenka žemyn ties pusle, pusėtinai padidėja ir pasidaro neveiklus. Jį galima dažnai apčiuopti.

Nuslinkę viduriai, bendrai imant, užspaudžia žarnas, o tai jau pakeičia jų mechaniską veiksmą. Taip pat nuslenka ir kepenys iki tokio laipsnio, kad jas galima apčiuopti su pirštais egzaminuojant. Tam tikrais atsitikimais paliečiama ir dešinysis inkstas, kurį galima apčiuopti žemiau vidurių.

Tik atsargus egzaminavimas su X spinduliais gali tikrai nustatyti ligą. Toks egzaminavimas paprastai parodo vidurių organų nuslinkimą iš normalios vietos. Nuslinkimą vidurių gali sekmingai išgydyti tik daktaras. Čia reikia nustatyti tinkamas valgis ir to valgio kiekis. Mat, svarbu, kad ligonio viduriai nebūtų per daug prikimšti ir tuo pačiu metu jis gautų ganėtinai maisto kiekį. Renkant maistą svarbu žiūrėti to, kad ligonis suriebėtų, bet per daug nenutuktų, nes tai kenkia širdies funkcijoms.

Vidurių nuslinkimu sergantiems žmonėms operacija dažnai nėra reikalinga. Tačiau tą reikalą geriausia gali išspręsti tik gydytojas.

Čių stovyklas, jau nebesinori nei laikraštį paimti į rankas. Tai kartojasi mano sažinės silpnėbė... Tfu! Spjoviau ir apsisukęs ant sykio nusipirkau net gal but šėsis laikraščius.

Tuos laikraščius parsinešęs namon tartum, labai jų išsiilgęs, beveik per visą naktį juose žiūrinėčiau ir pasirinkdamas, skaičiau įvairias žinias, ir net istoriškus veikalus. Jau nuo tų laikraščių skaitymo pradžios, man vėl skubiai atsikarčiojo beveik užmiršti tieji man būnant Lietuvoj įvykiai. Ir tas pats o balsis: Kovoti už savo tėvų tautybės reikalus! Lietuviai ant visados turite but laisvi!

Iš tų visų laikraščių man labiausiai patiko tautiškausi nusiastūsieji. Ir štai visų pirmiausiai man į akį krito dar tais laikais buvusias tautiškos minties laikraštis "Vienybė Lietuviniukų". O labiausiai tai šio laikraščio editorias. Dar šmė ilgoką laiką, kolei mane patruokė noras eit ir asmeniškai susipažint su tuo laikraščio vado ypatybe.

Štai jau buvo atėjęs ir tas laikas kada tuo laikraščio didysis antgalvis pasikeitė, ir tiktais jau vadinosi "Vienybė". Ir kada susikūrė akcininkų bendrovė, tada ir aš užėjau į tą bendrovės įstaigą, ir pirmu syk turėjau tą garbę, kad pasisveikinti su to laikraščio vairininku, Juozu O. Širvydu. Mane jis tuojaus pasikvietė į jo neperdidelį raštines kambarėlį. Aš net lyg ir nutėbau, kad jis taip labai maloniai mokėjo priimdinėti.

Jis buvo žemo budo žmogus, gana geros išvaizdos, mylintis gana tankiai užsirukyt. Daug su manim pasikalbėjęs ir sužinojęs tuos visus mano pradžios gyvenimo įspūdžius, pasakė: — "tai matai mano mylimasis Vinculi", juk dar pats esi jaunas, ir kai sykis musų dabartiniame gyvenime. Šioje šaljy reikalinga daug turėti tokių jaunuolių pasisventusių dirbt lietuviybės reikaluose. O pats jau pradėjai savo garbingą pradžią. Eikš čion su mumi. Štai musų nauja įstai-

ga. Tuojaus butų tavo pareiga užsirašyt šį laikraštuką. Prašau kiek galėdamas rašyk visokias žinias ir net raštiškus veikalus. Pradėk, pilnai dalyvauti visose lietuviškose organizacijose, visuose lietuviškuose įvykiuose. Net ir turėtai prisirašyt prie Amerikos Lietuvių Susivienijimo. Taigi, mielas Vinculi, pradėk daugiau darbuotis lietuviškam gyvenime. Tat štai širdingai spaudžiu tavo dešinę ranką su prižadū, kad busi geras lietuvis". Atsisveikinome. Išėjęs gavėnė mastau sau: nors mano tėvas jau seniai miręs, bet štai susitikau su tokiu asmeniu, kuris gali labai gerai atstovauti tėvišką patarnavimą bile kuriu man susipratusiam jaunuoliui.

Ir tikėkit man, nuo to laiko, tuojaus užsiprenumeravau laikraštį "Vienybė", prisirašiau prie Amerikos Lietuvių Susivienijimo, nusipirkau Vienybės "Bendrovės vieną akciją. Pradėjau grįžt prie lietuviško rašymo. Pradėjau but gana geras tojo laikraščio bendradarbis. Dalyvauju visuose lietuviškuose veikimuose, užstodamas už lietuviybės reikalus. Tautinėj dirvoje man atsirado gana daug darbo. Net ir šiandien, jo yra pakankamai. Velionis širvydas gerbėtoji mano pavyzdinga darbuote.

Štai 1928 metų pradžioj; velionio širvydo, sumanymu, susiorganizuoja Brooklyne Amerikos Lietuvių Tautininkų klubas. Kai be matant, į šį klubą prisirašo gana didelis skaičius narių. Velioniui širvydui tebebūnant tojo klubo vaizduojančiu garbės nariu, klubo narių tarpe taip pat vaizdavosi puikiai nuotaika. Bet nelaimė — štai išrinkta nelaboji liga. Netikėtai velionio širvydą toji liga susykiau perbloška. Tuom syk jau buvo netikėta, kad velionis galės toliau test savo gyvumą. Bet dar šiaip taip pasisekė, kad jis su savo žmionute galėjo perkeliuoti į savo tėvynę Lietuvą. Ir štai 1928 metais jau sužinom, kad tojo garbingo laikraščio gabus

PASAULIO LIETUVIŲ REIKALAI

KODEL VISO PASAULIO LIETUVIŲ SĄJUNGOS STEIGIMO REIKALAI UŽMIRŠTI?

Sukako jau šeši mėnesiai nuo to laiko, kuomet Viso Pasaulio Lietuvių Kongresas užsibaigė Kaune. Per visą pasaulį praskambėjo žinios apie šitą viso pasaulio lietuvių kongresą ir jo nutarimus. Žinios apie šitą viso pasaulio lietuvių kongresą ir jo nutarimus. Amerikos lietuvių spaudoje tilpo nemažai žinių. Lietuviškąjį gyvenimą sekanti per spaudą, Amerikos lietuviai, patyrė, kad Viso Pasaulio Lietuvių Kongresas padarė keletą labai svarbių, toli siekiančių nutarimų ir pavedė išrinktam Komitetui nutarimus vykdynti.

Iš visų VPLK nutarimų bus bene svarbiausias nutarimas įsteigti Viso Pasaulio Lietuvių Sąjungą, kuri galėtų sutelkti viso pasaulio lietuvius ir jų veikimą, kuri rupintusi lietuvių tautiniais, kultūriniais ir ekonomiais reikalais visam pasauly. Tokia pasaulinė lietuvių organizacija būtų gyvas ir toli siekiantis organas, ilgas ryšis, rišantis viso pasaulio lietuvius su Lietuva. Per šią organizaciją numatoma galimybė sutelkti pasaulio lietuvius.

Aišku, kad tokia pasaulinė organizacija, daugeliu atžvilgiu, būtų musų tautai pakrikusiems lietuviams po platų pasaulį labai daug gero reikianti. Apie ją grupuotusi musų išėivioj gyventanti lietuviai. Tokia organizacija greitai augtų ir būtų išėivioj. Aš atsime nu kad Viso Pasaulio Lietuvių Kongresas išrinko dešimt Kongreso narių į organizacinį Komitetą, iš tų 10-ties Kongreso narių, tris tenka Jungtinėms Amerikos Valstijoms. Musų kraštui skirti tame komitete nariai yra: "Draugo" redaktorius p. Leonas Šimutis, Chicagietis; p. S. E. Vitaitis, "Teėvynės" redaktorius, New Yorkietis ir prof. kanaaninkas F. Kemėšis, Washington, D. C. gyvenantis. Bet dėja mes nuo šių gerb. komiteto narių ligi šiol neturime jokių žinių, nežinom ar jie veikia ką ar ne.

Man rodos, kad šiam Komitetui buvo pavesta paruošti Viso Pasaulio Lietuvių Sąjungai projektą ir rupintis kogreičiau sąjungos įsteigimu bei protarpiais painformuoti viso pasaulio lietuvių visuomene, kas daroma ir kas jau padaryta, ir t.t. Tačiau ligi šiol mes jokių žinių neturim, nežinom kodel Viso Pasaulio Lietuvių S-gos steigimo reikalai tapo užmiršti.

Mums Amerikoje gyvenantiems nelengva patirti apie šio Komiteto narių veiklą nepriklausomoj Lietuvoj ir Lotynų Amerikoje bei kituose kraštuose, nes negi kiekvienas lietuvis gali turėti laikraščius iš Lietuvos ir kitų pasaulio kraštų ir sužinoti šį bei tą apie virš minėto Komiteto veiklą. Bet jei musų krašte gyvenanti Komiteto nariai nors protarpiais praneštų apie savo veiklą, tuomet žinotume kas daroma ir kaip tas darbas eina. Aš žinau, kad gerb. prof. kan. F. Kemėšis nėra toks žmogus kuris viską pamiršta ir atidėlioja, kuris mažai rupinasi lietuviškais reikalais, priešingai, jis musų visuomenei žinomas kaip aktualus veikėjas tatau abejoti apie jo rupestį netenka. Bet kyla klausimas ar kiti Komiteto nariai lygiai tiek rupestingi ir veiklus?

Iš praktikos esu patyręs, kad toki sudėtiniai Komitetai, ypač kuomet jie gyvena atskiruose kraštuose, kuriems susisiekimas ir susirašinėjimas nuomonų pasikeitime ir kitais reikalais, kartais užima nemažai laiko, tačiau rodos, kad po šešių mėnesių jau laikas bent kiek žinių turėti iš jų veikimo apie kuriamąją Viso Pasaulio Lietuvių Sąjungą, tačiau, nors ir atydziai seku musų Amerikoje lietuvišką spaudą, bet ligi šiol jokių žinių iš jų veiklos nemačiau. Atrodo, kad visas svarbus reikalas užmirštas, arba, neuočiai ir neskubiai vykdomas be abejonės, kad kuris nors iš to Komiteto narys turi sulaikęs projektus ir visą organizacinį veikimą per savo apsilėidimą.

Neįtariu ir nenoriu užgauti nei vieną to Komiteto narį, bet dėja, žinau, kad gerb. prof. Kemėšis negalėtų vilkinti tokius svarbius reikalus tatau kyla klausimas, ar tik nevilkina vienas, kuris iš redaktorių, p. L. Šimutis ar gal p. S. E. Vitaitis, kurie bedirbdami žurnalistikos darba, tankiai pamiršta kitus svarbius reikalus. Vienok, šiems dviems Komiteto nariams yra lengvos sąlygos teikti visuomenei ir suinteresuotiems pasaulio lietuviams žinias — pranešimus iš jų darbuotės, nes jie rėdo ir leidžia laikraščius, skelbia žinias. Tačiau ligi šiol šie Komiteto nariai redaktoriai tyli. Todėl ir sakau, kad gal but yra pamirštas Viso Pasaulio Lietuvių Sąjungos įkurimo darbas.

Pirm negu vykdomi visi kiti Viso Pasaulio Lietuvių Kongreso nutarimai, pirm negu bus galima siekti realizavimo visų tikslų ir išskeltų obalsių VPL Kongrese, butinai reikalinga įsteigti Viso Pasaulio Lietuvių Są-gą, nes ši organizacija bus vairas, organas visų kitų reikalų bei tikslų vykdimui. Kokia gi nauda jei mes nutarim by kokio tikslo siekti ir nutarimų nevykdome? Juk tai nemalonus dalykas erzinti visuomenę? Nerangumas ir neatodaira, tai stagnacijos ir apatijos ženklas. Daug kraštų turėta ir daug laiko ir energijos pašvęsta sušaukimui Viso Pasaulio Lietuvių Kongreso, gi susivažiavę pasaulio lietuvių visuomenės veikėjai nutarė kas buvo jų supratimu reikalinga padaryti, išrinko vykdomuosius ir irganozacinus organus ir pavedė jiems nutarimus vykdynti.

Dabar gi, tie visi lietuviai, kurie rupinasi ir kaštavosi, žingaidauja žinoti kas veikiama ir kas yra nuveikta. Bet dėja, praieš gal ir metas laiko ir gal kitas metas kol bus kas padaryta. O juk už trijų metų nutarta turėti kita Viso Pasaulio Lietuvių Kongresą. Ar gi ir vėl iš naujo teks DULR rupintis organizavimu ir sušaukimu kito Kongreso? Kaip gi mes išaiškinsim visuomenei ir sekamam Kongresui savo apsilėidimą ir neatlikimą mums skirtų pareigų? Tatau verta susidomėti Komiteto nariams, juk jiems šios pareigos VPLK narių uždėtos. Geistina, kad kaip musų krašte taip ir Lietuvoje esantieji organizacinio K-to nariai pradėtų veikti ir visuomenei žinias teiktų iš kuriamosios Viso Pasaulio Lietuvių Sąjungos darbų.

vairuotojas, jau atsivekina su savo pažystamais ir bendradarbiais. Tautininkų klubo nariams, įvyko neapsakomas liudėsyms! Negaliu užmiršt tos dienos įvykusį atsisveikinimą.

Ant laivo užėję dar su velioniu teko mums palydovams truputį pasikalbėti. Velionis ragino tautininkų klubo nariams eiti jojo takais, užimti jojo įkurta tautinio husistatymo darba ir varyt pirmyn! Laivui subaubus, už kiek laiko, didysis laivas pradėjo išsijudinti iš savo uosto. Ir jau kai bematant jis palengva slinko į Atlantiko vandenyną ir... Su diev.

ADMINISTRACIJOS PEKTAS PASIELGIMAS

Tuojaus po kalėdu, šeštadienio ryte, gruodžio 28-ą d. 1935 m. 10:30 val. klausant lietuviško programo iš stoties W.M.B.Q. Staiga, girdėt balsas, kad Juozas O. Širvydas mirė! Per šį p.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA SIUNČIA PINIGUS

- ir -
PARDUODA LAIVAKORTES

į Visas Pasaulio Dalis

Prirengia Sugrįžimui Leidimus (Re-Entry Permits). Suieško Laivų Vardus, Kuriais Atkelia-vot Amerikon. Prirengia Pasportus, Vizas, Ke-liaujant į Bile Kuria Šali. Išaiskina Apštį Per-siuntimui Daiktų Lietuvon.

Taipgi mes parupinam visokius palikimų bei paveldėjimo dokumentus su notaro antspauda ir Lietuvos Konsulato patikrinimu. Turėdami bile ką iš čia sužymėtų reikalų, kreipkitės į Amerikos Lietuvio agenturą ji jums sažiniškai visame kame patarnaus.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA

14 Vernon Street — Worcester, Mass

Juozas Ginkaus programą, dabartinis "Vienybės" redaktorius Juozas Tysliava pasakė gana gražią ir gaudinčią prakalbėle iš mirusio velionio tautinio gyvenimo darbuotės.

Tą pačią dieną, aš nuvažiuoju pas kitą tautininkų klubo valdybos narį. Pasikalbėję tuojaus sumanėm ir "Vienybės" laikraštį įdėti gilų užuojautos pranešimą. Šio klubo išdininkas p. Pranas Narvydas parašo trumpą užuojautinį rašinėlį ir abu nueinam į "Vienybės" administracijos raštinę. Paprašom, kad štai su primokėjimu norėtum, kad įdėtute šįjį užuojautos rašinėlį juoduose rėmeliuose ant pirmo puslapio, prie pačios viršaus pradžios. Tuom sykiu pats ponas Tysliava priėmė musų užmokestį. Ir tuom sykiu, jis gana gerai pasipriešino, kad tai nėra reikalo dėti toki dalyką ant pirmo puslapio. Bet jis patarė, "ar nebūtų daug geriau įdėti į vietinių žinių viršų pradžioj". P. Narvydas su tuo sutiko. Bet aš buvau pasipriešinęs, sakydamas: Kad jis buvo šio užvardinto laikraščio mums mylimas vadas ir taip pat musų klubo įkurėjas, apie kurį visas tautiškas sukėsi ir todėl jam, nuo musų klubo turėtų būti didelė užuojautos pagarba įdėta ant pirmo puslapio, nes jis nuo musų tokią vietą pilnai yra užsipelnijęs. Bet niekas iš to ne išėjo. Privertė p. Narvydą pasiduoti. Aš daugiau nieko nebesakiau. p. Tysliava prižadėjo įdėti į vietines žinias.

Pirmadieny išėina "Vienybės" numeris. Aš nusipirkęs tą numerį, kad ieškau tai ieškau net po visus puslapius. O man nei negalvoj pažiūrėt į apačioj patalpintus įvairius skelbimus. Paskiau netyčiomis, o-gi žiurau, kad štai, net kur patalpintas musų klubo užuojautos pranešimas. Net ant penkto puslapio su visais kitais paprastais skelbimais, ir net pačiam "Tarkos" juokų padugnėj!

Iš tikro, stebėjau. p. Narvydas tą pamatęs, nusiskubino į administracijos raštinę, kad sužinoti, kame dalykas, kad taip negražiai atsitiko. p. Tysliava neva tai gražiai atsiprašė. Pasakydamas, kad tai klaida įvyko. Prižadėjo kitame numery atitaisyti. Nusiperkam šeštadienio laidos numerį. Taip pat žiurim į vietines žinias — nėra! Nesimato. Žiuriu vėl į juokų tarkos puslapį, teisybė, įdėta vėl toje pačioje vietoje, tiktais permaitnyta į kitą skilties vietą.

"Vienybės" administracijos ir redakcijos tokis negarbingas ir peiktinas darbas atlikimas privertė musų klubo narius daug kitaip manyti apie dabartinės

"Vienybės" vadovybės narius. Kurie turite tuos du "Vienybės" numerius, prašom pažiūrėti ir pamatysit, kokius šposus myli krestī dabartinis to laikraščio redaktorius.

Mat, jau jeigu buvęs keturių vėjų garsus filosofas; tai jau gal taip tas žmogus ir pasilikęs per visą savo gyvenimą. Žinoma, šioje kolonijoj tautininkų klubo gyvavimas "Vienybės" ponams labai nepatinka. Ir tokiu budu pasirodo kaip jie įvertina klubo reikalus ir svarbesnius pranešimus ir net to paties velionio įkurtos organizacijos svarbesniais reikalais nebegalima tinkamai tautininkų klubo vardu apie jį patį pranešt per tą laikraštį, kurį jis redagavo per ilgus metus.

Velionis prieš savo mirtį, atsiuntė vienam klubo nariui laiška. Tame laiške jis suminėjo, kad p. Tysliavai Dievas duoty gerau susiprast, ir suprasti ty socialistų labai klaidingus ir žalingus darbus.

Bet kaip ten bebūtų, šiandien mes nustojom turėję vieną musų tautos kultūrininką — švietėją, kuris musų tautos reikaluose atliko didžiai garbingą darbą. Štai ir aš nuo savęs velionį atminęs, lenkiu savo galvą ir su liudna širdžia, sakau: Brangusis drauge, mokytojaur ir tautybės idealų skelbėjaur, išėkis tėvų žemėje, kurią tu taip mylėjai. Ir net su žauriu carizmu kovojai, kad jojoj kaipo laisvojoj žemėj galėtai amžinai išsėties.

Vincas J. Vyšnius

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

Šitą pavasarį dar tiktai išimtas iš bičių. Aš galiu gvarantuot kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėmiau iš avilių. Mano bičių medus kas metai gauna pirmutinį laimėjimą. Mokestis su pristatymu: UŽ stiklinę medaus kvortą 75c UŽ galioną \$3.00 ir Koriukas Dovanei Galit ypataškai kreiptis arba užsakymus del persiuntimo paduot sekančiu adresu AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS 14 Vernon St. Worcester, Mass.

Kas Dedasi Lietuvoje

Kova Su Ugnimi Lietuvoje

Gaisrai yra skaudi nelaimė. Ją gerokai jaučia ir Lietuva. Yra apskaičiuojama, kad per metus ugnis sunaikina turto ant 10 milijonų vertės litų. Suprantama todėl, kad į kovą su gaisrais yra kreipiama daug dėmesio. Visuose miestuose ir miesteliuose dirba ugnegiams komandos, išlaikomos vietos savivaldybių. Geriausiai suorganizuoti ir geriausiomis kovos su ugnimi priemonėmis yra aprūpinti Kauno ugniagesiai.

Kaune ugnegiams turi gana patogius savo rumus. Juose stovi keliolika pritaikintų ugnegiams automobilių. Automobiliai stovi nuolat paruošti žygiui. Ant jų stūkso vandens siurbkliai ir visi reikalingi gaisrui gesinti įrankiai. Čia nuolat budi po 40 ugnegiams. Išbudėję 24 valandas, vieni eina ilsėtis, o į jų vietas budėti stoja kiti. Dirba dvi pamainos.

Apie kylantį gaisrą ugnegiams Kaune pranešama telefonu. Vos tik patyrs, kur kilo gaisras, visuose namuose suskamba pavojaus signalas. Ugnegiams, leidžiamas skaitlyklo arba sportavę, iš visur galvutrukčiais leidžiasi prie mašinų. Praeina tik 30 sekundžių (naktį 50 sekundžių) ir ugniagesiai jau dumia automobiliais į nelaimės vietą.

Lietuvos ugniagesiai turi kiekvienas sau neperšlampomą apsiaustą, šalną, kirvį, virves, odines pirštines, elektros lemputę ir daugumą dumų nepralendžiančią kaukę.

Kaimuose ugniagesiai dar tik pradeda kurtis. Iš tų 10 milijonų litų nuostolių, kuriuos padaro per metus gaisrai, daugiausia tenka kaimams, nes čia kovoti su gaisrais nėra pakankamai gerų priemonių. Bet netrukus ugnegiams netruks ir kaimai. Čia daug reikšmės turi kariuomenė. Daugelis vyrų atėjusių iš kaimo atlikti karinės prievolės, kariuomenėje buna supažindinami su ugniagesyba. Grįžę į namus, jie žiniomis pasidalina su kitais. Daug kur ukinkiniai, tokių asmenų paskatinti, jau bando kurti ugniagesių komandas, kurių naujagimams nėra abejotinas. Tačiau ligi bus suorganizuotas visame krašte platus ugniagesių tinklas, praeis dar šiek tiek laiko.

LIETUVIAI SKAITYKITE ir PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI

Vėliausias Europiškas Išradimas Apsaugojimui Nuo Pilvo Ligų ir Reumatizmo Pripažintas Geriausias Pagal Vėliausius Tyrinėjimus

Nuo 1799 metų tukstančiai žmonių atgavo savo normalią sveikatą po metų kentėjimo nuo įvairių rūšių pilvo ligų, kaip vidurių užkietėjimo, nesuvirškinimo, nemalonus kvapo, surugimo kurie yra pamatai tokių ligų kaip aukštas kraujospaudimas, reumatizmas, periodiškai galvos skaudėjimai, spaugai ant veido ir kuno, skausmai pečiuose, kepenų, inkstų ir puslės, netvarka, nusilpimas, praradimas miego ir apetito. Šie kentėtojai naudojo jokių kenksmingų žmogaus gamintų chemikalų ar vaistų; jie naudojo tik tai vaistus padarytus Gamtos. Šis stebėtinai produktas auga aukščiausiose kalnų viršūnėse, kur jis sugeria visus gydomuosius elementus ir vitaminus iš saulės pagelbėti nelaimingai ŽMONIJAI.

Gyduolės susideda iš 19 rusių natūralių lapų, sėklų, uogų ir gėlių moksliniais ir proporcijomis sumaišytų ir yra žinomos kaip "LION CROSS" ARBATŽOLĖS.

"LION CROSS" ARBATŽOLĖS turi labai gerą skonį, veikia stebuklingai jūsų sistemai ir yra sveikos net vaikams. Paruoškite šviežiai kaip bilę paprastą arbatą ir išgerkite po stiklą, kasdien, karštą ar šaltą.

Naudojant gyduoles už dolerį pastebėsite stebuklingą GYDYMĄ; išrodysit ir jusite kaip išnaudojate atgimę. Jeigu Jūs dar nesate susipažinę su šiuo natūrališką gyduoliu "LION CROSS" ARBATOS ŽOLIŲ, pabandykite be atidėjimo ir busite įtikinti. Jei nepatiks, tai pinigai bus sugrąžinti. Taipgi tablečių formoje.

Pabandykite ir persitikrinkite su mūsų užtikrinimu, kad gražin-sim pinigais, jei nepatiks.

Vienai Savaitėi Gyduolės \$1. Šešiom Savaitėm Gyduolės \$5.

Idant apsisaugojus nuo klaidų tikros "LION CROSS" ARBATOS ŽOLIŲ pirkime, malonėkite išpildyti ir pasiųst žemiau atspausdintą kuponą.

Lio-Pharmacy Skyrius 10871
1180 Second Ave.,
N. Y. City, N. Y.

Geriamieji:
Čia rasite \$..... už ką malonėkit man prisųst.....
gydymų žymios "LION CROSS" ARBATOS ŽOLIES.

VARDAS

ADRESAS

MIESTAS VALSTIJA

Nudienis Literatūros Gyvenimas Lietuvoje

Kai kurį laiką literatūros pirmynėiga Lietuvoje buvo bent kiek apsnudusi. Senosios kartos literatai, apdainavę ir aprašę tautos priskelimo aušrą, griebėsi visko, kas buvo naudinga pirmuosius Nepriklausomoms Lietuvos daigus palaikyti, stiprinti, ugdyti. Vieni jų pradėjo valdininkauti, kiti profesoriauti, kurti mokyklas. Grynai literatūros darbai atsivadavusių beveik neliko nė vieno.

Dirbti stojo jaunieji, pradėdami kurti ne vien tik patriotinį, bet taip vadinamą, grynai estetinį meną, kai kur smarkiai susibardami su senaisiais, kurie, kad ir kitokį darbą dirbdami, nenorėjo užleisti savo pozicijų ir mėgindavo savo plunksnų. Tosi, taip vadinamos "Keturių vėjų", vėliau jau "Pjuvininkų", "Trečiafrontininkų", "Linijininkų" srovės, kad ir ypatingų šedevrų literaturoje nesukurė, bet visdėlo praturtino kalbą ir davė šokių tokius Lietuvos literatūros apmatius. Visos šios srovės, kad ir besipykdamos tarp savęs, įtikinėja skaitytoją, kad reikia kurti lietuvišką tipą, reikia atvaizduoti nudienį lietuvių su jo blogomis ir geromis ypatybėmis.

Pastaruoju momentu Lietuvos literaturoje nebėra ypatingų srovių, bet už tai drąsiai galima pasakyti prasidėjo rimtesnis darbas, didesnio literatūros žanro romano vyrvimas. Tam vyra vimui pradžia, be abejo, padarė rašytojas Putinas-Mykolaitis su savo trijų tomų romanu "Altorių šešėly". Šis romanas sprendžia rašytojo-kurėjo ir drauge kunigo problemą. Jis išsprendžia neigiamai. Autorius pats ilgą laiką buvęs aukštas dvasiškis pasisako, kad kunigo luomas varžo kurėjo laisvę. "Altorių šešėly" susilaukė įvairiausios kritikos ir didelio pasisekimo.

Dabar per metus laiko knygų rinkoje jau pasirodė nemaža vertingų romanų. Jų tarpe tenka pažymėti Balio Sruogos "Gaisras", Juozo Grušo karjeristus, Petro Cvirkio įvairiai vertintą "Frankas Krukas", Dovydo "Ieškau gyvenimo draugės", A. Vienuolio "Ministeris" ir kt. Šiomis dienomis Kalėdų sezonui išėina taip pat nemaža vertingų knygų, pasirodys naujų autorių. Be viso to ir rašytojų sąjunga pradeda energingiau rodyti savo veiklą.

Svietimo ministerija įvertinusi, paskyrė 5000 litų premijos kasmet už geriausią literatūros veikalą; paskyrė taip pat premiją "Sakalo" b-vė, "Spaudos Fondas" ir "Spindulio" spaustuvė. Ateinančiais metais numatoma padaryti keletą vertimų lietuvių literatūros į svetimias kalbas.

Čiurlionis Galerijai 10 Metų

Kaune, senmiestyje, ant Žaliojo kalno vakarinės viršūnės stūksu kukuš, balti rumeliai. Tai Lietuvos meno muziejus, M. K. Čiurlionis galerija. Gruodžio 13 dieną suėjo lyg:ai 10 metų, kai ši mūsų kultūros įstaiga buvo atidaryta.

Ankščiau šioje vietoje buvo rusų tvirtovės devintoji baterėja. Čia stūkso patrankos, nukreiptos į pietus ir vakarus. Rusams išbėgus vieta pasiliko tuščia.

Mintis statyti Lietuvos meno muziejų buvo iškilusi jau 1920 m. Nieko nelaukiant, buvo pradėta rūpintis statybai lėšų, nes meno muziejaus reikalingumas buvo neabejotinas. Lėšų atsirado nedaug. Pakenčiamais rumams pastatyti jų negalėjo užtekti. Buvo tad pradėta dairytis, ar negalima kur gauti statybai medžiagos nemokamai.

Kaž kas tuo tarpu prisiminė

buvusius ant to kalno viršūnės rusų tvirtovės įtvirtinimus, pasiūlė juos išsprogdinti ir gautas plytas sunaudoti muziejaus statybai. Pasiūlymas iš pradžių buvo priimtas juokais. Bet pasirodė, kad tai iš tikrųjų geras sumanymas. Nieko nelaukiant, įtvirtinimai buvo išsprogdinti, kaip niekam nereikalingas daiktas. Medžiagos buvo gana geros. Ir netrukus buvo nutiesti meno muziejaus rumams pamatai.

1920 m. iš Rusijos buvo pargabenti didžiojo mūsų dailininko M. K. Čiurlionis kuriniai. M. K. Čiurlionis buvo žinomas jau visoj Europoj. Iškilus meno muziejaus kurimo sumanymui, kartu buvo nutarta duoti jam ir tam tikrą vardą. Kadangi muziejaus pagrindą sudarė kaip tik tie M. K. Čiurlionis kuriniai, tai muziejus buvo pavadintas tuo vardu. Tuo būdu buvo pareikšta šiam didžiajam mūsų dailininkui pagarba.

Muziejuje, tiksliau sakant, M. K. Čiurlionis galerijoje, be Čiurlionis kurinių, yra visa eilė ir kitų mūsų dailininkų paveikslų. Galerijoje yra surenkami patys geriausi dailininkų darbai ir saugomi atėčiai. Savo rumuose galerija jau dabar nebūtenka. Daug paveikslų bei liaudies meno kurinių guli sandeliuose, nes salėse iškabinti jiems trūksta vietos.

Kokių galerijoje yra meno vertybių, pasakyti sunku. Pravartu apsilankyti ir apžiūrėti.

IMIGRANTŲ PROBLEMAS

ATEIVIO VAIKAS GAUNA TIK "ANTRĄ PIRMENYBĘ KVOTOJE

Klausimas: Mano vyras yra naturalizuotas Suv. Valstijų pilietis. Aš turiu 15 metų sunų Lietuvoje, tai pirmo vyro sunus. Ar aš del jo galiu prašyti nekvičios kvotos vizą, jeigu mano dabartinis vyras jį legališkai pasisavinęs? Esame gana turtingi ir galime jį puikiai užlaikyti.

Atsakymas: Kaip ateivio sunus, tavo vaikas gali gauti tik "antrą pirmenybę" kvotoje. Legalisk pasisavinimas tą visai pridėti trečią da j sumos, kurią praleis atskiros valstijos, tokiai pašalpai. Apskričių gerovės komitetai paprastai prižiūri motinų pensijas, ir galite tenais prašyti tolesnių informacijų.

BEDARBĖS APSAUGOS ĮSTATYMAI

Klausimas: Kiek valstijų jau priėmė bedarbės apsaugos įstatymus? Ar jau bedarbės naudotos duotos?

Atsakymas: Alabama, Massachusetts, New Hampshire, New York, Utah, Washington, Wisconsin ir District of Columbia jau priėmė bedarbės kompenšavimo ir jo imigracijos stovis nepasigerina. Tik jeigu Tamsta pati tapsi Amerikos pilietė tai jis prie kvotos nebus priskaitytas. Tamstos antro vyro pilietystė neduoda jokios pagalbos sunui, nes jis tik jo po-sunis.

NEKVOTINIŲ STUDENTŲ MINIMUMO METAI

Klausimas: Aš norėčiau parsitraukti į šitą šalį mano sesers 13 metų vaiką ir jį siųsti į mokyklą Amerikoje. Ar jis gali atvykti kaipo nekvotinis studentas?

Atsakymas: Ateiviai, įleisti kaipo studentai, turi būti mažiausia 15 metų senumo. Toliaus, toks ateivis privalo būti užregistruotas kaipo studentas vienoje iš šimto augštesnio mokslo įstaigų, kuriąs Darbo Departamentas užgyrė. Jie taipgi turi "žinoti anglų kalbą, kad galėtų sekti parinktą kursą.

NATURALIZAVIMO KVOTINIAS YRA ŽODISKAS

Klausimas: Jau per kiek laiko aš rengiuosi tapti piliečiu, bet kada pamislinu apie naturalizacijos kvotimą, tai baimė mane užpuola. Aš galiu atsakyti klausimus, bet žinau, kad negaliu tuos atsakymus išrašyti. Ką turiu daryti?

Atsakymas: Nuo pilietystės kandidatų nereikalauja, kad jie išrašytų atsakymus ir užduotus klausimus, kvotimas yra žodiskas. Kandidatas privalo kalbėti angliškai ir pasirašyti vardą po aplikacija. Jis turi žinoti apie Suv. Val. valdžią, ir apie valstijos, miesto arba vietelės valdymą kurioje gyvena. Ir turi būti apsisąžinęs su Amerikos is-

torijos pradiniais faktais. Kvotimai visai ne sunkūs. F.L.I.S knygutė "Kaip Tapti Suv. Valstijų Piliečiu", kuri parsiduoda po 25 centus už kopiją, aprašo šimtą kandidatų užklaustų klausimų ir į tuos klausimus paduoda atsakymus.

BIEDNŲ VAIKŲ UŽLAIKYMAS

Klausimas: Skaičiau laikraštje, kad federalė valdžia teiks pinigiską pagelbą biedniams vaikams. Mano vyras miręs, ir aš stengiuosi užlaikyti du vaiku, 12 ir 9 metų. Kur aš galiu kreiptis gauti tokios pašalpos?

Atsakymas: Pašalpa biedniams vaikams yra dalis Socialiskos Apsaugos Akto ir siūlo pensacijos įstatymus, bet išmokėjimai naudų bus atidėta visose tose valstijose iki 1938 m., tik Wisconsinse toki mokesčiai prasidėjo sausio mėn., 1936 m.

ATVAŽIAVIMO CERTIFIKATAS

Klausimas: Aš suprantu, kad nuo pirmų popierių prašytojo reikalaujama atvažiavimo sertifikatas. Kaip ir kur aš galiu gauti tokį sertifikatą?

Atsakymas: Tik turi išpildyti Form A-2213, ir paštu pasiųsti į Immigration and Naturalization Office savo distrikte. Turi pridėti dvi savo fotografijas ir jeigu atvykai po birželio 29d., 1906m., pinigailškį už \$2.50 vardu Commissioner of Immigration & Naturalization. Ir pagal Tamstos pasiųstų informacijų aplikacijoje patys naturalizacijos aficeriai išgaus atvažiavimo sertifikatą ir jis bus dalis tavo naturalizacijos rekordo.

KUR PADARYTI INTENCIJOS DEKLARACIJĄ

Klausimas: Aš gyvenu Newark, bet tankliai aplankau New Yorko miestą, net dažnai, kada tik pasitaiko, tai aš tenais dirbu. Ar aš galiu gauti mano pirmas popieras New Yorke?

Atsakymas: Ateivis turi pristatyti Intencijos Deklaraciją distrikte, kuriame gyvena, kitais žodžiais, kur jo namai randasi. Jeigu jis išsiima pirmas popieras toje vietoje kur jis laikinai apsistojęs, tai ner legalisk, ir kada jis prašys pilnos pilietystės, tai jo aplikaciją at-

Pranešimas!

AMERIKOS LIETUVIO SIENINIAI KALENDORIAI Jau Gatavi.

Todel tuojau pasinaujinkit savo prenumeratą ir prie jos pridėkit 10 centų ekstra kalendoriaus persiuntimo lėšų padengimui. Gi tie mūsų skaitytojai, kurie jau yra anksčiau užsimokėję už Amerikos Lietuvio prenumeratą, meldžiame 10 centų prisiųst krasaženkliais, kas daug prisidės prie laikraščio ekonomijos persiuntimo reikale.

Visi tie, kurie dabar pasinaujins savo prenumeratą, gaus labai gražų SIENINIŲ KALENDORIŲ su tautiskomis ir katalikiškoms šventėmis DOVANAI.

Todel neatideliokite laiko, bet pasinaujinkit šiandien, neatsizvelgiant ar jusų prenumerata pasibaigus ar ne, jei jusų prenumerata dar nepasibaigus, ji bus pratęsta iki galo.

Am. Lietuvio prenumerata Suv. Valstijose \$1.50 metams. Užsieny: Kanadoj ir Lietuvoje - \$2.00 metams. Ypatingai tic mūsų skaitytojai, kurie turi užrašę Amer. Lietuvį į Lietuvą turi pasiskubint, kad atnaujint savo draugams prenumeratą, nes ir jiems bus pasiųstas kalendorius.

Adresuokite:
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

mes. Jis turės išsiimti naujas "pirmas popieras" ir vėl iš naujo viską pradėti.

PILIETYSTĖ PASAVINTŲ VAIKŲ

Klausimas: Aš apsiavedžiau 1933m., su našle ir aš pasisavinau jos dvejetą vaikų, abudu nepilnų metų. Nesenei pats tapau Amerikos piliečiu. Ar per mano naturalizavimą tie vaikai liekasi Amerikos piliečiai?

Atsakymas: Ne. Jie vis laiko motinos pilietystę ir tik įgys Amerikos pilietystę kada jų motina taps Amerikos pilietė.

ATEIVIŲ VETERANŲ NATURALIZAVIMAS

Klausimas: Aš prigulėjau prie Amerikos armijos laike pasaulinio karo, bet 1923m. aš išvykau iš Suv. Valstijų ir sugryžau tik 1929m. Ar galiu tapti Amerikos piliečiu po specialiu įstatymu del ateivių veteranų?

Atsakymas: Taip, bet kadangi Tamstos paskutinis leidimas įvykė po kovo 3d., 1924m. tai Tamsta turėjęs pristatyti atvažiavimo sertifikatą. Nereik turėti "pirmų popierių" ir gali paduoti peticiją del antrų popierių be mokėjimo reikalaujamų mokesčių.

KOOPERATYVIŠKOS KREDITO UNIJOS

Klausimas: Tamstos nesenei išleidote straipsnį laikraščiams apie taip vadinamas kooperatyviskas kredito unijas. Tai tas straipsnis mus visus užinteresavo. Ar dabar negalite pranešti

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 5-2310

Ofiso Tel. 5-2576 Room 527
Charles W. Tamulonis
Lietuvis Advokatas
Namų Tel. 3-3631
390 Main g-vės-Worcester, Mass.

F. A. Vaišnora, M. D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-12 ryte; nuo 2-4 dienos
ir nuo 7-8 vakare
(Sekmadieniais sulg susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcestery

R. V. Westlin, M. D.
Gydytojas
Baigęs Mokslą Suomijoj
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-11 ryte; nuo 2-3 dienos
ir nuo 7-8 vakare
Trečiadieniais - nuo 10-11
45 Prospect Gatvės
Fitchburg, Mass.

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Sykį Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Budelese.
49 Millbury Gatvės

ar tos kredito įsteigos jau veikia. Kur aš galiu gauti informacijų apie šitą planą?

Atsakymas: Jau apie 3,000 kredito unijų veikė Suv. Valstijose pradžioje 1935m. Del smulkinisškų informacijų galite pasiųsti laišką į "Farm Credit Administration, Credit Union Section, Washington, D. C.

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNE YRA APIE 100 SKIRTINGŲ RUŠIŲ KALENDORIŲ ATEIKITE IR GRAŽIAUSIĄ IŠSIRINKITE KAINOS PO 15 IR 25 CENTUS

TANKAS - PASAULINIO KARO LAIMETOJAS

Šiandie, 17 metų po pasaulinio karo, sakoma, kad karą laimėjo santarvininkai. Tačiau iš tikrųjų santarvininkų pusėn karo laimė pasuko ne prancūzų, ne anglių ir ne amerikonių kariai, o tik baisios mechanikos pajėgos, atsiradusios karo metu ir vadinamos tankais. Be tankų santarvininkai vokiečių nebutų sutriuškinę. Kas yra tankas — šiaudie žino ir mažas vaikas. Bet kai pirmą kartą jie pasirodė karo metu kovoje, tai buvo netikėta baisenybė, prašokanti savo veikimu nuodingąsias dujas.

Tanko idėja kilo įvairių kraštų kariškuose sluogsnuose dar prieš didįjį karą, tačiau jų gamyba nebuvo rimtai rūpinamasi. Tik karo metu, kai vakarų fronte įsigalėjo pozicinė apkasų kova, santarvininkai pamatė, kad gyvais žmonėmis pralaužti vokiečių frontą yra nepaprastai sunku ir kainuoja daug gyvybių. Tada vėl buvo atsiminta tanko idėja ir pradėta vykdyti. Tankų gamyba buvo laiko ma didžiausioje paslapyje. Pirmą kartą santarvininkai paleido į kovą tankus 1916 m. rugsėjo 16 d. kautynėse ties Sommos upe. Nors pirmieji tankai buvo dar labai netobuli, nejudrūs ir per silpnai apsaugoti nuo priešų šovinių, bet vis dėlto iš pradžių jie vokiečius gerokai įbaugino. Bet ir vokiečiai greitai susigriebė ir ėmė jieškoti gynimosi priemonių prieš tankus. Tankai buvo sprogdinami rankinėmis granatomis, jie buvo gaudomi, kaip laukiniai žvėrys, į duobes, jiems ant kelio buvo padedamos minos, nuo jų apsikasdavo plačiais grioviais. Šios priemonės pasirodė gana vaisingos, nes per puolimus daug tankų budavo sunaikinama. Be to, sunku buvo ir esamiems tankuose kariams. Oras į-

kaitęs, smarkus benzino dvokimas pakirdavo kariams nervus. Negalėdami ilgiau išbūti tokiam tankų "pragare", kariai iššokdavo iš tankų ir slėpdavosi. Todel karo vadovybė buvo priversta esamus tankuose karius užrakinti, kad jie negalėtų savavališkai išeiti. Bet karo technikai uoliai tankus tobulino. Po metų, 1917 m. lapkričio 20 d. santarvininkai paleido 10 kilometrų pločio fronto bare 378 tankus. Nors vokiečiai jų sunaikino apie 100, tačiau frontas buvo pralaužtas. Ir santarvininkai ir vokiečiai pamatė, kad tankas yra galingas ginklas. Santarvininkai, pasisekimo paskatinti, ėmė dar labiau plėsti tankų gamybą. Dirbtis tankus pradėjo ir vokiečiai, bet jie tankų gamyboje negalėjo su santarvininkais susilyginti, nes neturėjo nei tiek daug fabriku nei pakankamai reikiamos medžiagos. 1918 m. vasarą tankai su laikė vokiečių veržimais, pralaužė frontą ir privertė vokiečius trauktis. Karo laimė, tankų svorio dėka, pakrypo santarvininkų pusėn.

Nuo karo pabaigos ligi šiolei tankai nepaprastai patobulėjo. Šiandie tankų yra kelios rūšys, pradedant nuo lengvųjų nykštukų ir baigiant milžiniais, kurie yra vadinami "sausumos šarvuočiais". Tankas nykštukas turi vietos tik vienam kareiviui ir kulkosvaidžiui. Karys jame gulėti gali, valdydamas kojomis, nes tanko augstumas tik 50 centimetrų. Tokį tanką nykštuką galima pastebėti tik iš labai arti. Jie yra vadinami "šarvuotais šunimis". Kiek didesnis yra tankas, kuriame telpa du žmonės: šoferas ir šaulys. Toks dvivietis tankas, ypač paplitęs angliu kariuomenėje; pasiekia 60 kilometrų greitumo per va-

landą ir gali plaukti vandeniui, iš kur jo kyšo tik bokštėlis su kulkosvaidžiais. Panašių tankų turi ir kitos kariuomenės — amerikiečių, prancūzų, italų.

Vidutinio didumo tankai, su kelių žmonių įgula, jau gali patys savarankiškai veikti, be pėstininkų ir artilerijos paramos. Jie yra gerai šarvuoti, kad jiems nekenkia nei sunkieji kulkosvaidžiai, nei rankinės granatos. Pavojinga jiems yra tik artilerija. Jų greitumas taip pat labai didelis, taip kad iš patrankų pataikyti į juos yra beveik taip pat sunku, kaip iš kariško šautuvo į skrendančią kregždę. Tankai milžinai, "sausumos šarvuočiai", yra ginkluoti sunkiomis patrankomis — lig 155 milimetrų — ir kelių dešimčių žmonių įgula. Jie gali pereiti per giliausius ir plačiausius griovius, lipni į kalnus, leisti į

pakriaušes, perplaukti vandenius. Patrankų šoviniai jiems nėra baisūs, nes jų plieno apmušalas yra tiek storas, kad atlaiko lauko pabuklių jėgą. Toks milžinas tankas yra tikras judęs fortas.

Bet ir tokių pabaisų šių dienų karo technikos menui atrodo permaža. Dabar yra galvojama apie skraidantį tanką, kuris galėtų lėkti oru, kaip paukštis, ir apie nardantį tanką, panašų į žuvį. Šios rūšies bandymai eina Vokietijoje ir dar kitose valstybėse. Vienas išminčius visai teisingai pasakė, kad nei prieš joki žvėrį žmogus neruošė tokių ginklų, kaip saviškiams žmonėms žudyti. Jau turim šautuvus, kulkosvaidžius, patrankas; nuodingas dujas, lėktuvus, tankus. Ką dar daugiau žmonės sugalvos savo giminei naikinti? —

"T-tas"

TRAGEDIJA LOVOJ

— Tik tik nepakliuvau bobai! Bet išsigelbėjau...
Žmonos prisiglaudymas prie mudiuros gali išeiti dvejopai, bet jis visuomet veikia į sagas. Pavyzdžiui, jeigu sava žmona glaudžiasi, kaip ir šiuo atveju, tai ji pastebės ir priverstins baigiančią ištruktį sagą, bet jeigu prie piliečio, sakysime, glaudžiasi taip pat žmona, bet ne sava, ir jeigu tā, per neapsižiurėjimą, pamato vyras, tai... saagos greičiausia tuomet pačios išlako...

Nuėjo kartą padėjėjas vakare į tokią kuklią vietelę, kur "tuščias įeini, pilnas išeini". O žmona daleiskime, jau seniau iš vienos kaiminkos sužinojo, kad jos mylimasis vyrėlis ir anais kartais ne nuo protokolų rašymo alumi ėmė dvelkti... Tai — kaip tik vyrėlis reikiama valanda nėra, žmonikė tuojau brukšt pro duris, paliečia užsimetus, gužt gužt pagal pažįstamas tvoras ir — bildu bildu prie žinomų durų. O už durų, nesakysime, kad svetimotariau — ne, bet, kad geria, tai faktas — mūsų jaunas ir buinus padėjėjas, tam darbu visai atsidėjęs...
— Kas ten — truputį blykstelėjo vyrukas, bildu bildu išgirdęs.
Atsarga, mat, gėdos nedaro. Išeina šeiminkė atidaryti, (mat, jau vėlus laikas buvo — tokios vietos skaitomos uždarytos), o gi vyrukas girdi... tylų savo žmonos balsą:
— Ššš!.. Aš tuojau!

Vadinasi, nori pagauti...
O mūsų padėjėju ko tereikia — amunicijos nedaug: kepurę pakapt nuo stalo ir marš pro virtuvės duris lauk...
O žmona taip nieko ir neranda įėjusi. Tik nebaigta gerti stiklinė — našlaite likusi...
— Tai aš, nuo gripo geriu! — aiškinasi šeiminkė...
Žinoma, keistokas pasirodė padėjėjienei gripo gydymo budas, bet — ko tame baltame pasulyje nėra!.. — Išėjo, apsidairiusi.

O tuo tarpu vyras per daržus ir skersgatvius, pro žinomas vietas, į namus dumia. Kad, taip sakant, su žmonele neprasiženkus — kad pirma į namučius patekus...
Raktą, vyras, turėjo savo — mat, tarnybinis žmogus: negi žinai, kada pareisi, kada išeisi, — duris atsirakino, įėjo. Greitai į kambarį įbėgo, milinė nusimetė, — rengiasi. Kad, taip sakant, žmona rastų jau "senai namie besiliusintį"...
Mundierą lengvai nusimetė, vieną batą — nusimovė, traukia kitą, o čia — jau girdi: antras raktas į duris lenda — žmona pareina... O už prieangio durų tik ranka pasiekė ir jų kambario durys. Vadinasi, pavojus artii!
Sviedęs nuautąjį batą, su kitu ant kojos, pastrykt mūsų padėjėjas į sutuoktuvinį guolį, antklodę kuolabiauasiai ant savęs užsitraukė ir...
Spėjo tik dirbtinai užmerkti

PRALEISKITE ILGUS RUDENS IR ŽIEMOS VAKARUS NAUDINGAI - SKAITYDAMI ŠIĄS IDOMIAS KNYGAS PRISIŪSTAS KA TIK IŠ LIETUVOS

Vaikų Auklėjimo Vadovėlis Motinoms	35c
Aukso Knygelė, Apie Mandagumą Vyrams	35c
Paskaitykim, apsakymėlių rinkinys	50c
Pasakojimai Iš Gyvulių Gyvenimo	\$1.00
Laiškai Busimajai Sužadėtiniai	75c
Dramblys Karis, (Mukerdži)	\$1.00
Šešėlių Žmonės, Sacchetti	50c
Meilės Prakeiktos Sielos	75c
Mokslas Pasakos Ir Pasakojimai	\$1.00
Pirmieji Žmonės Mėnulyje	\$1.40
Juros Vilkai, 2 Tomai	\$1.50
Snauzdžiantis Milžinas	\$1.40
Paslaptingas Radinys, Nikas Karteris, 63 pusl. knygelė	35c
Rudolfo Valentino Gyvenimas, E. Ramond	50c
Kaip Apsisaugoti Nuo Ligų, Dr. E. M. Geravičius	50c
Į Aukso Šalį, Joseph Spillman, S. J.	50c
Pilsudskis, Aldanavo	50c
Žydų Rinktinės Apysakos, Vertimai	\$1.00
Dubrovskis, Puškino	50c
Mėlynoji Ranka, E. Wallace	\$1.00
Zuzi Soka, A. Narkevičius	\$1.00
Durys Su Septyniais Užraktais, E. Wallace	\$1.00
Dvasios ir Žmonės, Z. Lagerloff	50c
Šarunas, B. Sruoga	45c
Žalioji Miestas, P. Mašoto vertimas	60c
Juodoji Knyga	\$1.00
Sventoji Gėlė, J. Kazėno vertimas	\$1.00
Centerville Vaiduoklis, J. Jablonskio vertimas	35c
Saulės Sunus, J. London	50c
Nepaprasti Nuotikiai Arsenijaus Lupino Auksinis Trikampis	50c
Vagis Džentelmenas A. Lupenas	75c
Esmaitis Sakalėlis, 1928 m. laida	\$1.00
Esmaitis Sakalėlis, 1929 m. laida	\$1.25
Spindulėlis, Skaitymai mokiniams	75c
Negyvojį Gamta — Oras — Vanduo — Žemė	35c
Arsenijus Lupenas Prieš Sherlocką Holmes	75c
Pamokslai Idėjos Broliams	25c

NAUJI TEATRU VEIKALAI

1. Šėtono Karalystė, P. Vladimirovas, Dviejų Vaizdų Pasaulinė Tragedija 50c
2. Perkunija, A. Ostrovskio — Penkių Veiksmų Drama .. 50c
3. Tėviškė, 3 Veiksmų Tragedija, A. K. Puidos vertimas .. 50c
4. Dramos, A. K. Puida \$1.00
5. Mano Taurė, P. Vaičiūnas 50c
6. Potašas ir Perlamutras 50c

Kreipkitės:

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

akis, kaip pro duris — miela žmonelė:

— Oo! — trumpai nudžiugo ji.

— Jau parėjai, mažyti!?

— Taip, — iš tarnybos!.. Atsiguliu jau ilsėtis — labai šiaudie pavargau: daug protokolų buvo...

Išgirdusi — "protokolų", žmona patampė ore šnerves, bet tuo laiku vyras sulaukė alsavimą ir nieko neįvyko...

Vėliau — bėgiojo skruzdės padėjėjo nugaroje, kai žmona niekur nebeužėjo išeiti ir ruošėsi taip pat gulti.

Ar bereikia sakyti, kad po kiek laiko lovoje "nutirpo" — atšalė-dvi kojos:

Žmona kruptelėjo, basa koja pasiekusi vyro dar šaltą batą po antklode, o —

Vyrui iš to išgaščio "atšalo" neapautoji koja, bet:

Jis nuo to laiko tikrai nustojė gerti...
Kaunas, 1933. I. 23 d.

Arėjas Vitkauskas

DU KARPIAI

Sakmė

Du ribūs karpiai "Paramoj", I stiklinę lango dėžę, Braukšt! — susiginėjo kalboj, "Pamokslą" vienas į kitą rėžė.

Tu kvailas, Jurgi po velnių — Juk džiaugtis tik nuo to mums Kad stato parodai žmonių [tenka,

Ir net pačius geriausias renka.

Žiurėk, musiškė "Parama" Kaip mus labai pamilo, Ji įkainojo mus kaina — Penkis litus už kilo!..

Taip vertino aukštai save Ir džiaugėsi bukle karpis; O kitas pyko: "Kad tave! Tu eitum su tuo "džiaugsmu kartis!

Motiejau molio, ar žinai — Kas po parodos mūsų laukia? (Ir jaučia, rodos, kaip žvynai jau smunka, kai su peiliu traukia...)

Juk, išsigraibę iš dėžės, Nublokė abudu ant svarstyklių Paskum išnės, ir keps ir es Viena iš žmoniškų baidyklių...

Turi kuo džiaugtis! Kad tave!.. Tylėtum bent prieš savo galą! Jau savo elgesiu save Įvėlėi, ir mane — smalą...

Žiurėk, už lango — kaip žmonių (Buvimas mūsų) žvilksnius trau Skurbėk nors pirmas, po velnių — Svarstyklės paruoštos jau laukia!

O aš, kad butų tiek jiegos, Tai nors stiklus abu išdausčiau Ir — snukiu drožęs — uodogės Galiuką į panosės sprausčiau...

Tegul matytų vergas jų, Aš — panieką jiems rodau savo — Kad iš laisvųjų vandenu Mane jie niekiškai pagavo...

O paskui — teėda sau: Bet mirėčiau aš ne vergas dvasioj Ir nuosirdžiai patarčiau tau Nors garbę savo ginti drąsiai!"

Bet kitas karpis dėžėj toj Kvatojo — lyg beprotis butų: "Matau aš laimė ne kovoje, Bet čia! Vis tiek, man nebutų..."

Tuo tarpu — kai bepročio to Ten vystyta "kilni" ideja, Derėjo riebius šonus jo Įėjusi sena pirkeja...

Ir dar nespėjo karpis tas Lange parodyti "dailumą", Kai ranką kišdamas kažkas Jį iš vandens ištraukė umai...

Toliau ir buvo panašu, Kaip jo kolega buvo sakes, Bet... buvo jau "šiek tiek" vėlu, Nors jis ir daužėsi kaip patrakęs...

Kaunas, 1928, III. 7 d.

Ar Netiesa?

Kiekvienas žmogus turi savo madą arba stilių, taip kaip ir saviškę nosį, o įsitėmijęs iš to kiekvieną lengvai pažinasi. A.J.

1937 Metų

Kalendorių Pavyzdžiai

Jau Atėjo

Todel kviečiam visus lietuvius biznierių kaip vietos taip ir iš apielinkės miestų tuojau už eit Amerikos Lietuvio ofisan ir išsirinkt gražiausius kalendorių pavyzdžius del sekančių 1937 metų.

Duodant kalendorių užsakymus išanksto ir tiesioginiai, jie jums apsieis daugiau pigiau. Užsakant kalendorius, pinigų mokėt nereikia išskiriant mažą nuošimčių rankpinigių, gi su balansu atsilyginsit metų pabaigoje — Lapkričio ar Gruodžio mėnesy, prieš pat Kalėdų šventes, kuomet jūsų užsakymas bus pristatytas į jūsų krautuve, arba jei norėsite galėsite patys užeit ir pasiimt.

Dabar duodami kalendorių užsakymus netik kad gražiausius atvaizdus sau išsirinksite, bet ir duosite mums progos jūsų kalendorius kuogražiausiai apdirbt ir į laiką padaryt. Bet jei patys iš toliau negalėtumet pribut, tai mes pasistengsim su kalendorių pavyzdžiais pribut tiesiog į jūsų apielinkę ar bile kur, kad jums patarnaut viršminėtame reikale. Kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street

Worcester, Mass.

Vietos žinios

Džensono Streikieriai Šaukiasi Pagelbos

Sausio 22-trą dieną Džensono Plieno ir Vielos kompanijos streikieriai atlaikė savo susirinkimą po numeriu 49 Lafayette gatvės, patraukė į miesto rotušę, kad ten gaut pašalpą. Streikieriai buvo išrinkę 3 asmenis: išgavimui pašalpos komitetą. Tas komitetas bandė susisiekti savišalpinės pagelbos viršininku ponu Bekeriu, bet jo nesuradus, buvo kreiptasi į majorą Cooksoną, bet ir čia tos pačios žinios. Sakoma, kad 60 streikierių po 4 savačių streiko patapo į kritišką padėtį ir 30 iš jų jau ilgai be pašalpos laukt nebegali.

Vincas Olsonas, vietos darbininkų unijos pirmininkas, kuris veda streiko programą, ragina streikierius pasiduoti miesto pašalpos skyriui. Tačiau pašalpinio skyrio direktorius Bekers sako, kad streikieriai į tą kategoriją neįeina ir pašalpa bus sunku del jų išgaut. Vienok yra manoma, kad tie streikieriai, kurie kreipsis į miestą, kad miestas juos sušelpytų laike streiko, bus siunčiami atgal į Johnson Steel and Wire išdirbystę, kad jis "susimylėtų" ir priimtų streikierius atgal į darbą. Tačiau patirta, kad aną dieną, kuomet Herbert G. Olson, majoro sekretorius kalbėjo su Charles Johnson, plieno kompanijos pirmininku, pastarasis jam pareiškė, kad kompanija yra nusistatę susisiekti su streikieriais, kadangi ji jau turinti užtektinai darbininkų, kurie išpildo kompanijos užsakymus. Streikieriai tokią kompanijos išsitarimą nuginčino ir sako, kad esant skebei nespėja užsakymų išpildyti ir todėl kompanija yra priversta dratą pertraukti iš kitų išdirbysčių.

Streikas tęsiasi toliau. Kas bus laimėtojas šiame streike, pakol kas dar sunku pasakyti. Jei sėkė būtų buvę, tai streiką Džensono darbininkai neabejojamai būtų laimėję. O dabar, norint streiką laimėti, teks dar ilgai papiketuoti ir su alkio šmėkla pasigrumti.

Vieša Padėka

Šiuomi reiškiamie nuoširdžią padėką už mūsų atjautimą ir paramą šioms šeimynoms: Antanavičių, Budų, Grigų, Stirbių, Marcinkų, Bartkių, Butkių; taipgi visiem pavieniam. Viršminėtos upatos atlankė mūsų ligonį ir suteikė jam Kalėdų ir Naujų Metų dovanėles. Tai tariame širdingai ačiu už visų atjautimą.

Juozas ir Marijona Beržinskai

AMERIKOS LIETUVIO KALEDINIS VAJUS DEI VIETOS DRAUGIJŲ NARIŲ IR VISŲ LIETUVIŲ

Amerikos Lietuvio Administracija prieš Kalėdas papigino prenumeratos kainą del tu draugijų narių, kurios padaro savo kvotą, ta kvota siekia nuo 25 iki 100 narių skaičiaus. Į tą kvotą įeina Jurginė, Liudvikinė, Birutės, Kazimierienė, L. U. Klubas, 318-ta ir 57-ta SLA kuopa, A.L. R.K.S. 98-ta kuopa ir kitos. Ta kvota paprastai baigiasi metų gale, t.y. gruodžio 31-mą dieną, ir jau nuo tos dienos laikraščio kaina grįžta į savo pastovią prenumeratos kainą — \$1.50 metams.

Tačiau šiemet, Amerikos Lietuvio administracija nutarė laikraščio vaju del viršminėtų draugijų narių pratęst dar viena mėnesiui, tai yra iki sausio 31-mos dienos, 1936 metų. Reikia suprast, kad viršminėtų draugijų kaip seni taip ir nauji nariai dar turi progos savo kvotas pratęst per ištisą mėnesį ir tame laikotarpy užsirašyt laikraštį už nupigintą kainą ir prie to dar dovanai įsigyti gražų sieninį kalendorių.

Užtaigi Amerikos Lietuvio redakcija ir administracija pataria draugijų valdyboms ir abelnai visiems nariams, kad jei pasinaudotų iš teikiamos progos ir syklų pasidaruotų del savo

Julė Metrikaitė Gryžo iš Lietuvos

Julė Metrikaitė, žymi lietuvių dainininkė, gryžo iš Lietuvos laivu Bremen, kurs pasiekė New Yorką, ketvirtadienį, sausio 23-čią, 5-tą valandą po pietų. Jos brolis Albertas Metrikas, išvyko į New Yorką pasitikt savo seserę. Julė Metrikaitė išvyko Lietuvon liepos mėnesį. Per vasarą ji aplankė ir kitas šalis Europoje. Rudeny ir iki sausio mėnesio ji koncertavo kaip soprano solistė Lietuvoje. Julė Metrikaitė yra Jono Metriko dukterė, 96 Vernon gatvės. Worcesteriečiai labai pasigedo šios dainininkės, nes ji buvo svarbiausia solistė įvairiose programose.

"Amerikos Lietuvio" agentura apurpino visus kelionei reikalingus dokumentus.

L. U. Klubo Specialis Susirinkimas

Specialis Lietuvių Ukėsu Klubo susirinkimas yra šaukiamas ant nedėlios, sausio (January) 26-tos dienos, 1936 m., kaip 2:30 po pietų, Klubo žemutinėje salėje, 12 Vernon gatvės, Worcester, Mass. Šaukiamas susirinkimo tikslas yra išspręsti kasos dalykus. Meldžiame butinai atsilykinti. J. Emkus, Sekr.

Bitininkų Suvažiavimas

Bitininkų suvažiavimas buvo čia prieš keleta dienų. Musų bitininkas, Liudvikas Končius, buvo atsilankęs į Worcesterį tikslu imti dalyvumą šiame bitininkų suvažiavime. Suvažiavimo pirmsėdis buvo Dr. B. Gates, Massachusetts valstijos vyriausias bičių inspektorius. Suvažiavimo dalyviai, visi bitininkai, svarstė įvairius bitininkystės reikalus.

Pirmiausia kalbėjo prof. Shaw, iš Mass. žemdirbystės Kolegijos, temoje "Bičių Naudingumas Sodams". Dr. Phillips, Cornell Universiteto profesorius, Ithica, N. Y. valstijos, nurodė kaip bitininkystės mokslas daro pažangą. Neseniai paskirtas p. Murphy žemdirbystės Komisijonierius savo kalboje ragino bitininkus reikalauti legislaturoje, kad visi bitininkai būtų registruoti ir kad būtų paskirta -5,000 įvairiems bitininkystės reikalams šioje valstijoje, kad bitininkai žinotų kaip geriausia bitės auginti. Bitės yra labai svarbios vaisinių medžių sodams ir medus yra labai naudingas valgis žmonėms, todėl ir bitininkai turėjo daug įdomių svarstymų, apie bičių užlaikymą ir geriausio medaus gaminimą. Rep.

JONAS AMBROZAS

Pagerbs Joną Ambroza, Atletų Direktorių Mokyklose

Jonas V. Ambrozus, kurs neseniai buvo paskirtas Atletų Direktorių Worcesterio mokyklose bus pagerbtas, ketvirtadienį, vasario 6-tą dieną, Mayfair viešbutyje, kur įvyks iškilmingas bankietas. "Vienybės" Klubas, kurio pirmininkas yra dr. Antanas Karpavičius rengia pagerbimo vakarėlį Jonui Ambrozui pamint šio jaunuolio gabumus ir pasisekimą. Klubui, pagalbės žymus atletai ir vietiniai veikėjai, ne vien tik lietuviai. Dak. A. Karpavičius ir Lester Sheary, Šv. Petro aukštesnės mokyklos atletų direktorius, kurs kartu su Ambrozui emė dalyvumą atletuose Komercijos Aukštesnėje Mokykloje ir Kataikū Universitete, yra abudu rengimo komisijos pirmininkai. Kiti rengimo komisijos nariai yra: Juozas Keblinkas, Juozas Žemaitis, Albertas Pauliukonis, Vincentas Vieraitis, Juozas Leikus, Jonas Kundrotas, Vacas Dzidolika ir Juozas Dirsas.

Vienas iš kalbėtojų bus Arthur J. Bergman, buvęs Jono Ambrozuo mokytojas, kada lietuvis jaunuolis buvo studentu Katalikų Universitete, Washington, D. C. Bergmano 1935 metų Katalikų Universiteto futbolo komanda, kurioj įėjo trys Worcesteriečiai: Vincas Adomaitis, Vincas Lajauskas ir Eddie White, taipgi kelėta lietuvių jaunuolių iš kitų miestų sumušė Mississippi Universiteto komandą, Naujų Metų dienoje, Miami, Fla. Ambrozus lošė futbolą ir kita sportą. 1930 ir 1931 metuose, Washingtone. Vėliau jis lošė su Profesionalų Lyga.

Ambrozus per paskutinius kelius metus buvo futbolo direktoriaus pagalbininkas Komercijos Aukštesnėje Mokykloje. Jisai taipgi buvo atletų direktorius Worcesterio mokyklose, bet jo paskyrimas buvo ilgalaikinas. Šiomis dienomis jis buvo paskirtas neapribotam laikui į Worcesterio mokyklų atletų skyrių.

ATYDAI

Kiekvienas skaitantis lietuviškus laikraščius Amerikoje negalėjo praleist neskaityt apie svarbų atsišaukimą. Pirmame šių metų numerį "Amerikos Lietuvio" tilpo straipsnis Lietuvos įgaliojimo del Vilniaus V. S. ir Geležinio Fondo K. F. Kemešio, skatinant visus Amerikos lietuvius prisidėti prie vadavimo iš lenkų mūsų dalies Lietuvos su sostine Vilniumi. 1933 m. ir aš kuomet buvau aplankyt savo tėvynės Lietuvoje, mačiau, kad gyvas reikalas yra mums Amerikos lietuviams prisidėti prie šio taip svarbaus veikimo, nes lenkų savivaliavimas visai Lietuvai daug smugių ir pasunkinimų daro. O užgrobtame krašte, nė vieno lietuvių nėra, kuris nenukentėjęs žiaurumą nuo lenkų valdžios. Nors ir lenkai žino, kad galingų šalių veikėjai kovoja už teisybę, bet lenkai paverge kitas tautas po prievarta sudarę militarišką jėgą ir kankina pavergtuosius, patys nors laikinai pasinaudodami. Todėl mes lietuviai už savo teises ir laisvę, budėkime su teisingais kovotojais, tai ir netrukus atsieksime tikslą. Taigi, kurie dar norėtumet

REKORDŲ IŠPARDAVIMAS

Columbia — Victor — Okeh — Odeon

REKORDAS PO 50c-75c

Kas pasiskubins, tas turės progą įsigyt naujausius ir gražiausius rekordus Kreipkitės:—

Amerikos Lietuvio Knygynas, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Vi nias pasų ir ženklelių, galite kreiptis pas mane, aš patarčiau su be atlyginimo. Adresas: J. Vinickas, 38 Providence St., Worcester, Mass.

Vilniaus Geležinio Fondo Vakariene

V.V. S-gos skyriaus, Worcester Mass., metinis susirinkimas įvyko sausio 5, 1936, L. P. K. salėje 12 Vernon gatvės. Šiam susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba sekantiems metams ir daug kitų svarbių reikalų buvo apsvastyta. Nutartaminieti vasario 16-tą kaip Lietuvos Neprikalusomybės šventę surengiant vakariene; surengimui vakarienes komitetas susidarė iš šių narių: J. Roglis, J. Kulbokas ir P. Lapinskas. Šis komitetas bendrai su valdyba yra pasižadėjęs surengti pelninę vakariene, o tą pelną pažadėjo skirti del VGF. Tad visus Worcesterio lietuvius kviečia ruošties del šio svarbaus rengimo. Koresp.

Lietuvių Radijo Programa

Prašome užsistatyt savo radijus — WHDH stoties (830 kilocikliaus) kaip 9:30 ryte šį sekmadienį. Programos dalyviai: 1. — Prano Kraučionio orkestra iš So. Bostono. 2. — Mykolas Petruskevičius ir Jonas Pavydis pagriež kornetu ir "franch horn" dueta. 3. — P-nia Emilija Daukantiene iš Somerville, Mass. padainuos solo ir dueta su p-le Felicija Grendeliute iš So. Bostono.

Prašome neužmiršt parašyt laišką ar atvirutę į stotį WHDH, pranešdami kaip patiko programa arba prašykite kokias dainas norėtumet išgirst? Adresuokite: Radijo Korporacija, 73 Faragut Rd., So. Boston, Mass. Liet. Radio Korp.

Jono Bačinsko Sužieduotinė iš Hartford, Conn.

Šiomis dienomis Hartfordo laikraščiuose tilpo pranešimas ponų K. J. Valackų, nuo 175 Lawrence gatvės apie jų dukters, Pranciškos, sužieduotuves su Jono Bačinsku, gerai žinomu darbuotoju. Jonas Bačinskas yra Jono ir Petronės Bačinskių, vienintėlis sunus, nuo 51 Arlington gatvės. Nuo pačių jaunystės dienų Jonas veikė tarp vietos lietuviško jaunimo ir visur užėmė vadovaujamas vietas. Jisai yra Lietuvos Vyčių centro išdo globbėjas ir L. V. 26-tos kuopos raštinnikas. Panelė Pranciška Valackaitė taipgi yra uoli jaunuomenės veikėja.

Sajungiečių Vakarėlis Pasisekė

Moterų Sajungos 5-tos kuopos vakarėlis įvyko sekmadienio vakare, sausio 12-tą dieną, L. U. Klubo žemutinėje ir viršutinėje svetainėje. Apie du šimtai narių ir svečių emė dalyvumą šiame vakarėlyje. Programa buvo labai įvairi; panelė Julė Rogliutė vadovavo ir surengė tokią muzikališką programą, kad visi svečiai buvo palinksmininti.

Rengimo komisijon įėjo sekančios narės: Matilda Liutkietė; Marijona Ščiukienė; Elena Daubarienė; Agota Roglienė; Adelė Žemaičiūtė; Anielė Valangevičiūtė ir kitos. Moterų Sajungos 5-ta kuopa reiškia širdingą padėką visiems svečiams už atsilankymą, komisijai už rupestingą surengimą ir visom kurios koku nors būdu prisidėjo prie šio vakarėlio surengimo. Rep.

Elzbieta Gladienė Mirė

Elzbieta (Tabaruskaitė) Gladienė, 62 metų, mirė savo namuose, 62 Vale gatvės. Ji paliko savo nuliudime savo vyrą Antaną; du sunu Juozą ir Praną; dvi dukteri Oną Grikštienę ir Ceciliją Gladžiute; ir vieną anukę Virginiją Grikštaitę. Ji buvo Marijos Vardo draugijos narė.

Laidotuvis įvyks iš jos namų, šeštadienio ryte, į Šv. Kazimiero bažnyčią, kur įvyks gedulingos pamaldos, 9-tą valandą. Velionė bus palaidota Šv. Jono kapinėse.

Kazimiera Židonienė Mirė

Kazimiera (Geneikiūtė) Židonienė, nuo 36 Plantation gatvės, sulaukus 50 metų, mirė antradienį Miesto ligoninėje. Velionė palieka savo vyrą Joną; keturius sunus, Joną, Antaną, Kazį ir Jokubą Židionius; dvi dukteri, Valeriją Johnson ir Eugeniją Židonitę; anuką Robertą Johnson; dvi seseri Teresę Raišeliene, Roebing, N. J.; ir Teresę Jesuniene, Lietuvoje. Teresė ir Jurgis Raišeliai, yra atvykę iš Roebing, N. J. imti dalyvumą laidotuvisė.

Laidotuvis įvyks penktadienį iš jos namų, į Šv. Kazimiero bažnyčią, su bažnytinėmis apeigomis, 9-tą valandą ryto. Velionė bus palaidota Šv. Jono kapinėse.

Iš Šeimyninio Gyvenimo

Ona Lietuvninkienė nuo 6 Shannon gatvės padavė teismui perskyros prašymą nuo savo vyro Liudviko. Jiedu susituokė gruodžio 15, 1917 metais, Worcester. Ji kaltina jį už jos apleidimą, girtuoklystę ir žiaurumą. Kovo 12, 1930 metais jis ją palikęs pabėgo. Užtaigi dabar ponias Lietuvninkienę prašo teismo suteikt jai perskyrą nuo jos vyro ir tuomi duot jai progą atstatyt savo mergystės Onos Dirveliuotės pravardę. Ben Mendelsohn iš Slater budinko atstovauja žmoną.

Geraldina Lirniene padavė teismui perskyros prašymą nuo jos vyro Liuterio D. Lirniene, kuriedu susituokė rugpiučio 28-tą, 1920 metais, Brookfielde. Jiedu dagyveno sunų ir dukterį. Ji kaltina savo vyrą už girtuoklystę, muštynes, žiaurumą ir už jos apleidimą. Jis pabėgo nuo jos birželio 20, 1932 metais. Dabar moteriškė prašo teismo, kad jis nuskirtų iš vyro del judviejų dviejų vaikų užlaikymą. Ben Mendelsohnas iš Slater muro atstovauja moteriškė.

Dideli Šokiai Prieš Užgavėnias

Lietuvių Moterų Klubas rengia nepaprastai didelius šokius, kurie įvyks vasario 15-tą dieną, šeštadienio vakare, Lietuvių Ukėsu Klubo viršutinėje svetainėje. Grajis geras žinomas Jono Dirvelio orkestras. Bus suteiktos dovanos menkiausiai ir storiariausiai porai. Taipgi bus daug kitokių įvairumų.

"THE NIP" 143 Green gatvės - Worcester, Mass.

BALLANTINE ALUS LIKERIAI UŽKANDŽIAI STALIUKAI MOTERIMS

DR. K. MICHALSKI

Gydytojas ir Chirurgas Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8 vak. Nedėliomis ir šventėmis pagal sutartį 15 Vernon St. — Worcester DIAL 8-8562

Šaltas Oras Ateina

Bukit Prisirėngę—Pirkit Dabar

KOKSAI

Žirniniai \$10.40 Riešutiniai \$12.00 Vidutiniai \$12.00

Anglys

Riešutiniai \$13.90 Didesni \$14.15

Mystic Briquets

\$10.90

Apvalainios Anglys

Domestic Fuels, Inc.

Puikiausios Rušies — Prienamomas Kainos 641 CAMBRIDGE ST. Tel. 5-6962

"Russian Cleercoal"

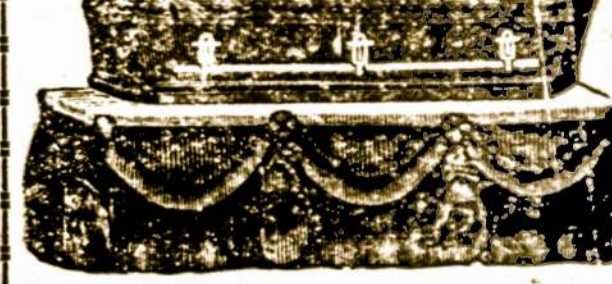
ANGLYS Aukštos Šilumos ir Mažiau Baikutės Pelenų iš Vieno Tono Pabandykite

Doherty Coal Co.

34 Franklin St.—Worcester, Mass. Sankrova: 241 Southbridge St.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS

Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcester

Patarnauju laidotuvis ir išrandu voju automobilis įvairiems reikalams už prienamomai kainą. (25 mylių atstume nuo Worcesterio susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5898. 340 HARDING STREET

Moterų Klubas kviečia visus senus ir jaunus iš arti ir toli, ypač iš visos Worcesterio ir Bostono apylinkės, imti dalyvumą šiame rengime. Surengimo komisijon įeina gabiausiai klubo narės: Juzė Keblinkaitė, Viktorija Purvinskienė, Ona Šimakauskienė ir Ona Juozunienė. Kurie nori laimėti dovanas turėtų prisiruošti iš anksto. J. L.

Nauja Plaukų Kirpykla

Benny Kasputis praneša, kad atidarė naują plaukų kirpyklą tarpe Mendon ir Barclay g-vių. Kainos bus: plaukų kirpimas vaikams 25 centai; suaugusiems 35 centai. Jauni ir seni kviečiami atsilankyti. 254 GRAFTON STREET Worcester, Mass.

Vinicko Barbernė

38 PROVIDENCE GATVĖS (netoli Waverly gatvės) Worcester, Mass.

Neseniai persikėlė čia iš 4 Penn alėjos. Buvusieji ir nauji klientai kviečiami atsilankyti. (4-5)